

DARBININKAS

Vol. LXVIII, Nr. 32
Rugpjūčio - August 19, 1983

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

AMERIKIEČIO PROFESORIAUS STUDIJA APIE LIETUVIŲ PERSEKIOJIMĄ

Rutgers universiteto New Jersey valstijoje profesorius Thomas Oleszczuk Smoloskyp žurnale (Winter 1983) paskelbė ištrauką iš savo išsamios studijos apie "kitaminčių" represavimą Sovietų Sąjungoje. Savo dėmesį jis telkia į "politinius teismus" Lietuvoje nuo 1940 metų iki šių dienų. Amerikiečių profesorius iš įvairių šaltinių susirinko gausios medžiagos apie kalinius bei persekiojamus lietuvius, tautinę bei religinę rezistenciją. Skaičiavimo mašinoje yra užregistruotos beveik tūkstantį lietuvių politikalinių ir rezistentų.

Profesorius Oleszczuk stengiasi nustatyti, kokie veiksniai Sovietinėje sistemoje apsprendžia baismės dydį. Jo duomenimis, vyrai nuotiesiamis trimis sykliais ilgesniam laikui, kaip moterys. Studento baismės vidurkis apie pustrėčių metų, žemdirbio — beveik septyniolika metų. Nacionalistam priteisiama tris kart daugiau metų lageriuo-

se ar tremtyje nei religijos ar žmogaus teisių veikėjams.

Pasak Oleszczuk, būdingas kaltinamasis politiniuose teismuose tarp 1940 metų ir šiandienos yra vyriškis — jų per 85 proc., lietuviai — jų per 98 proc., katalikas — daugiau kaip 70 proc., pagrindinių miestų gyventojas (daugiau kaip 70 proc. kaltinamųjų gyveno rajonų sostinėse). Dažniausiai jis tautinio sąjūdžio dalyvis, arba jo veikla bent iš dalies siejasi su nacionalizmu — tokių yra mažiausiai 87 proc. Tad prokuroro aiškumą taikinyje yra miestuose gyvenę lietuviai katalikai ir nacionalistai.

Studijos autorius prieina išvados, kad sovietinių teismų sprendimai "politinėse bylose" nėra atsitiktiniai ir nepriklauso nuo paskirto asmens "kaprizų". Tie sprendimai nuosekliai vykdo represavimo politiką. Kai teismai sprendžia politines bylas, jie nėra savarankiški, bet seka iš viršaus nurodytas gaires bei instrukcijas.

Kodėl profesorius Oleszczuk savo studijos centre pastatė Lietuvą? Pirmiausia, rašo jis, kadangi Lietuvoje nuo 1972 klesti savivalda, kurios net tik nepalaužė keletas prieš jos pagrindinį leidinį — *LKB Kronika* — nukreiptų teismų, bet kuri pastarųjų metų bėgyje dar pagausėjo. Tai esąs ryškus kontrastas geriausiai žinomam disidentizmo centrui, Maskvai, kur tarp 1972 ir 1974 KGB spaudimas privedė prie pagrindinio spaudos susilpnėjimo.

Antra priežastis — Lietuvos "disidentinio" sąjūdžio apimtis: autorius cituoja *Kronido Liubarskio* 1979 paskelbtus duomenis, pagal kuriuos prie šio sąjūdžio priklausė penktadalis Lietuvos gyventojų. Todėl šis sąjūdis yra vienas svarbiausių Tarybų Sąjungos disidentizmo padalinių ir todėl juo taip "domisi" Tarybų Sąjungos prievartos aparatas bei kiti valstybiniai organai. Pastarųjų metų duomenys rodo, kad lietuvių (ir ukrainiečių) nacionalistai paprastai nubaudžiami aršiausiomis bausmėmis.

Be to, primena profesorius Oleszczuk, apie Lietuvos disidentinį sąjūdį užsienyje pasirodo vis daugiau teorinės literatūros. O, galiausiai, Lietuvos atvejį galima panaudoti kaip įdomų pagrindą palyginimui su kitomis grupėmis Sovietų Sąjungoje ir visame pasaulyje, nes Lietuvos disidentinio sąjūdžio reikalavimai apima nacionalizmą, religijos, laisvės, kalbos ir žmogaus teisių gynimą. Į tuos reikalavimus režimas atsako visom diktatūrom būdingomis prievartos priemonėmis. Ir taip formuojasi "užburta ratas" — disidentizmas iššaukia prievartą, o prievarta skatina tolesnį disidentizmą.

Lietuvių Skautų Sąjungos jubiliejinė stovyklą Kanadoj statomas kryžius. Nuotr. J. Tamulaitis

Oleszczuk dabar stengiasi išsiti ryšį tarp ypatingo Vakarų dėmesio kai kurioms tautinėms bei religinėms grupėms ir baismės dydžio. Tokį ryšį tiksliai nustatyti esą labai sunku.

Studija apie lietuvių politikinių represavimą jau susilaukė nemažo dėmesio Amerikos akademiniuose sluoksniuose. Ji aktyviai paneigia kai kurių vakariečių optimistinius tvirtinimus, jog tarybinė sistema jau esanti "po-totalitarinė biurokratija" ir vis labiau panašėjanti į Vakarų visuomenes. (Elta)

Kanadoj vykstantis Pasaulio Bažnyčios tarybos šeštasis susirinkimas gavo iš sovietų disidentų ortodokso dajakono Vladimir Rusak ir Kriščionių komiteto tikinčiųjų teisėm ginti pareiškimus apie Sovietų Sąjungoje vykstantį religijos persekiojimą ir raginantį susirinkimą dėlto viešai protestuoti. Tarybos gen. sekretorius dr. Phillip Potter pareiškė, kad tokie pareiškimai neįeiną į suvažiavimo darbotvarkę.

5. 1985 — Helsinkyje — posėdis Helsinkio akto dešimtmečiui paminėti.

6. 1985 bėgyje, Budapešte — forumas kultūros klausimais.

7. 1986 balandžio 16 Berne, Šveicarijoje — šešių savaičių pasitarimai apie kontaktus tarp įvairių šalių piliečių.

8. 1986 lapkričio 4 Vienoje — Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo peržvalgos konferencija.

Š.m. liepos 21 Kongreso rūmuose ambasadorius Kampelman suteikė papildomų paaikškinimų ir atsakė į susirinkusiųjų klausimus viešame posėdyje, sušauktame JAV Kongose Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Komisijos, pirmininkaujant kongresmanui Dante B. Fascell.

Posėdyje dalyvavo dr. D. Krievickas, dr. J. Genys, dr. J. Valaitis ir M. Samatienė. Tikimasi, kad Madrido konferencija baigs rugsėjo mėn. dalyvaujant užsieny reikalų ministriam. (Elta)

NEŠIAU KRYŽIŲ IR NEŠIU! Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 56 SKYRIUS "ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ"

Nubaudė už Vėlinių procesiją
Viduklė. 1982 metais, tuojau po Visų Šventųjų šventės, atėjęs į Viduklės parapijos kleboniją, apylinkės pirmininkas R. Kringelis sustatė aktą, kad klebonas kun. Alfonsas Svarinskas 1982 m. lapkričio 1 pažeidė įstatymais numatytą tvarką, organizavo eitynes iš Viduklės bažnyčios į kapines ir atgal.

Visos religinės eitynės buvo organizuotos negavus Raseinių rajono vykdomojo komiteto leidimo, todėl rajono administracinė komisija nubaudė Vėlinių procesijoje aktyviai dalyvavusius Viduklės parapijos tikinčiuosius ir kleboną:

1. kleboną kun. Alfonsą Svarinską — 50 rublių (administraciniai baustas 6 kartus),
2. Juozą Norvilą — 50 rublių (buvo baustas ir 1981 m.),
3. Alfonsą Staškevičių — 50 rb.,
4. Izidorijų Irmošką — 40 rb.,
5. Joną Supraną — 30 rb.,
6. Antaną Steponaitį — 40 rb.,
7. Remigijų Kučinską — 40 rb. ir pašalino iš komjaunimo.

Remigijus Kučinskas nesutiko su tokiu nuosprendžiu ir administracinę komisiją apskundė Raseinių liaudies teismui.

1983 sausio 14 buvo paskirta nagrinėti R. Kučinsko byla. Valdiški bedieviai, išsigandę susirinkusių žmonių, teismo procesą perkėlė į kabinetą.

Administracinės komisijos tardomi, visi vidukliškiečiai drąsiai gynė tikėjimą, bažnyčią ir kleboną, tvirtino, kad ir kitais metais eis procesijoje į kapines, nežiūrindami baudų ir persekiojimų. "Jau 42 metai nešu procesijos kryžių, — kalbėjo Antanas Kazlauskas, — ir kol turėsiu jėgų, jį nešiu."

Remigijui Kučinskui pinigine bausme buvo išskaityta iš atlyginimo dar prieš galutinį teismo nuosprendį.

Perauklė seserį

Rokiškis. 1982 sausio 13 į Vilniaus saugumą tardymui buvo iškvieistas vietinio ūkio transporto kreditavimo valdybos viršininkas Regimantas Strumskis.

Cekistas, net neprisistatęs, grasino R. Strumskį atleidimu iš užimamų pareigų, jei jis neperauklės savo sesers Janinos Strumskytės, gyvenančios Rokiškyje. Jų nuomone J. Strumskytė organizuoja vaikus dalyvauti bažnytinėse apeigose ir bendradarbiauja su Rokiškio vikaru ekstremistu kun. Vladu Braukyla.

Prieš pamokslą pasitark su jais

Rokiškis. 1982 spalio 29 Rokiškio rajono vykdomojo komiteto darbuotojai — Eduardas Firas ir Simanavičienė parapijos klebonijoje barė Rokiškio vikarą kun. Vladą Braukylą, kodėl šis, prieš sakdamas pamokslą, nepasitaria su jais, mat "nepasitarus padaroma žala ateizmui".

"Lietuvoje Bažnyčia atskirta nuo valstybės, ir todėl nėra reikalo kunigui bendrauti su Bažnyčios priešais — ateistais. Parapija didelė, pakanka bažnytinio darbo." — atsakė kun. V. Braukyla

Pavduotojas E. Firas kaltino kun. V. Braukylą žinių perdavimu į Vatikaną.

Tokia jauna ir tokių įsitikinimų

Vilnius. 1982 gruodžio 30 Vilniaus Dainavos restorano konditerinio cecho vedėja Zina Cicėnienė pranešė, kad cechas dirbs ir sekmadieniais. Kondi-

terė Joana Bukaveckaitė nesutiko su tokiu atidirbimu.

"Gal ji nenormali?! Į Vasaros gatvę reik nuvežti (Vasaros gatvėje yra psichiatrinė ligoninė). Mes išvysime tą fanatizmą. Tik nebandyk neateiti į darbą, sutvarkysime — atleisime iš darbo", — nesivaržydama atėjusių atsiimti užsakymus žmonių, auklėjo J. Bukaveckaitė kadru skyriaus viršininkė Pelenienė.

1983 sausio 4 cecho vedėja Z. Cicėnienė pranešė J. Bukaveckaitėi, kad už nebuvimą sekmadienį darbe, jai parašyta pravaikšta. "Mane iš darbo išmes, jei sužinos, kad aš tau leidžiu atidirbinėti, tu negali dirbti jaunimo tarpe. Tokia jauna ir tokių įsitikinimų!" — stebėjosi vedėja.

1983 sausio 5 restorano direktorius taip pat nesutiko leisti J. Bukaveckaitėi atidirbinėti — liepė parašyti pasiaiškinimus už praleistas dienas ir pragrasino atleisti iš darbo už pravaikštas.

1982 rugsėjo 11 ir gruodžio 18 J. Bukaveckaitė atsiskė dalyvauti organizuojamose laisvanoriškose socialistinėse talkose, už tai ne kartą buvo svarstyta susirinkimuose.

Ir taip drįsta juodinti kunigus

Lauksoda, Telšių rajonas. 1983 sausio 11 Lauksodos parapijoje buvo laidojama Marijona

Bumbliauskienė. Kai kun. Jonas Kauneckas klausė išpažinčių, iš bažnyčios išėję trys jaunuoliai garsiai pareiškė: "Tas kunigas išpažinties metu kalba ne apie nuodėmes, bet liepia kovoti prieš rusus."

Tai išgirdęs iš paskos ejęs vyriškis nusistebėjo: "Jie nė vienas nėjo išpažinties, net neklaupe bažnyčioje ir taip drįsta juodinti kunigą."

Paskutiniu metu Telšių miesto saugumas kviečia tikinčiuosius mokinius, gasdina juos, kad nukentėsia už bažnyčios lankymą ir tuo pačiu įsako eiti pas kun. J. Kaunecką išpažinties, o po to ateiti pas juos ir duoti kunigą juodinančius parodymus. Ruošiamas susidorojimas su kun. J. Kaunecku.

Kai klierikas mirė

Ukmergė. 1982 gruodžio mėn. Kauno respublikinėje klinikos ligoninėje mirė Kauno Kunigų seminarijos auklėtinis, trečio kurso klierikas Bronius Tamelis.

1982 gruodžio 22 mirusio kūnas iš Kauno katedros bazilikos buvo pervežtas į Ukmergės bažnyčią, kur laukė kunigai ir minia tikinčiųjų. Laidotuvės įvyko gruodžio 23. Rajono valdžia uždraudė klieriką Bronių Tamelį laidoti šventoriuje. Gedulinga procesija — karstas su mirusio palaikais, seminarijos auklėti-

MADRIDO KONFERENCIJA ARTĖJA PRIE PABAIGOS

JAV delegacijos pirmininkas ambasadorius Max M. Kampelman liepos 15 suteikė spaudai žinių apie Madride pasiektus susitarimus.

35 valstybės, dalyvaujančios beveik tris metus užtrukusioje Madrido konferencijoje, sutarė visais klausimais, išskyrus Maltos problemą. Ambasadoriaus nuomone, Madrido baigminis aktas papildys 1975 metų Helsinkio aktą naujais nuostatais apie darbininkų teises organizuoti, žmonių teises, Helsinkio akto vykdymo stebėtojus, religijos teises, ryšius tarp žmonių ir šeimų sujungimą, lankymąsi diplomatiniuose ir konsulariniuose misijose, informaciją, žurnalistų teises ir priemones prieš terorizmą.

Sutarta ateityje sušaukti 8

1. 1984 sausio 17 Stockholme

— konferenciją — spręsti saugumą ir pasitikėjimą ugdančias priemones, bei nusiginklavimą kad sumažinus netikėto karinio užpuolimo pavojų. Sutarta taip pat, kad šios priemonės būtų taikomos visoje Sovietų Sąjungos europėjinėje dalyje iki Uralo kalnų, vietoj Sovietų anksčiau siūlomų 250 klm. (Šiai konferencijai 3 savaičių paruošiamieji darbai prasidės š.m. spalio 25 Helsinkyje).

2. 1984 kovo 21 Atėnuose šešių savaičių pasitarimai apie priemones taikiai išspręsti ginčus.

3. 1984 spalio 16-26 Venecijoje — seminaras apie Viduržemio jūros valstybių bendradarbiavimą.

4. 1985 gegužės 7 Ottawoje — šešių savaičių pasitarimai apie žmogaus teises.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Paskirtos Lietuvos respublikinės premijos. Neseniai buvo paskelbti kandidatai premijoms gauti. Po to apie juos buvo rašoma spaudoje. Pagaliau rugpjūčio pradžioje buvo paskelbti ir premijų laimėtojai. Premijas ten skiria trys institucijos sutartinai: Lietuvos komunistų partijos Centro komitetas, Ministrų taryba ir Premijų komitetas.

Literatūros premijas gavo Jonas Mikėlinas už romano pirmąją dalį "Kur lygūs laukai"

Savaitės įvykiai

Naujasis Italijos min. pirmininkas Bettino Craxi pareiškė parlamentui, kad Italija yra įsipareigojusi išdėstyti JAV vidutinės tolinės raketos savo teritorijoje.

Libano teroristai Tripoly išsprogino sprogmenų pakrautą autovežimį prie mahometonų mečetės ir užmušė 19 ir sužeidė 43 žmones.

Amerikos Occidental Petroleum Corporation laimėjo Kinijos varžytines aliejaus ieškojimo darbam pietinėje Kinijos jūroje.

Trejus metus vyksta ir 100,000 gyvybių pareikalavęs Irano karas su Iraku iki šiol nedavė nei vieno pusei žymesnių laimėjimų.

Vatikanas paskelbė, kad ekzorciškai ir žmonių gydymu vertėsis Zambijos arkivyskupas Emmanuel Milingo pasitraukė iš pareigų.

Į Chad nelaisvę, numušus vieną Libijos lėktuvą, pateko Chade veikiančių Libijos karo lėktuvų vadovas mjr. Abdel Salam Mohammad Shafadinė. Jis pareiškė, kad Libijos lėktuvai vartoja padegamas nepalm bombas.

Kinijos karo lėktuvų bandytojas pulk. Sun Dianjin atbėgo į P. Koreją Nig-21 lėktuvu ir prašy- sis pabėgėlio teisių Taivane.

Lenkijos Solidarumo unijos veikėjas Krzysztof Wyszowski, pagal amnestiją paleistas iš kalėjimo, pareiškė, kad vyriausybė meluoja skelbdama amnestiją pasinaudojusiu politinių kalinių skaičių.

Buvo pastebėta, kad kai kuriose Atlanto ir Ramiojo vandenynų srityse pradėjo nykti koralai, kurie sulaukydavo bangas ir suteikdavo apsaugą ir maistą įvairiems jūrų gyvūnams.

JAV armijos štabo viršininkas gen. John A. Wickham pareiškė, kad JAV kariniai įsipareigojimai sudaro pavojų ginkluotų pajėgų veiksmingumui. Šiuo metu 43 proc. armijos, 14 elektroninės žvalgybos lėktuvų iš turimų 40 ir 12 lėktuvnešių yra už JAV ribų.

Gvatemalos armija nuvertė krašto prezidentą gen. Efrain Rios Montt. Jo vietą užėmė gynybos ministeris gen. Oscar Humberto Mejia Victores, kuris pažadėjo legalizuoti politines partijas ir iki liepos mėn. įvykdyti parlamento rinkimus. Per sukilimą žuvo keletas žmonių.

(1981), poetas Antanas Miškinis už eilėraščių knygą "Klevai prie kelio" (1982), poetas Juozas Nekrošius už eilėraščių knygą laikams "Keturi žodžiai" (1982), literatūros kritikas Valentinas Šventickas už monografiją "Alfonso Maldonio lyrika" (1982).

Teatro premiją gavo Jaunimo teatro ir Kauno dramos teatro režisierius Eimutas Nekrošius už surežisavimą kelių rusų ir lietuvių dramų veikalų.

Dailės premijos paskirtos trims dailininkams: Broniui Bružiui už vitražus Vilniaus Raudonojo kryžiaus ligoninėje, taip pat už vitražus Liet. M. Akademijos centrinėje bibliotekoje Vilniuje, už vitražus Jaunimo teatre, už miniatūrinis vitražus Juodkrantė muziejuje ir už vitražus LTSR ministrų tarybos nuolatinėje atstovybėje prie Sov. Sąjungos Ministrų tarybos Maskvoje. Algirdui Petrušui premija teko už propagandingą tapybą (Kolūkio laukai, Universiteto miestelis, Ežero pakrantė Veisijuose ir kt.). Juozui Galkei premija paskirta už propagandinius plakatus (Čilės liaudies nugalės, Tegyvuoją tarybų Lietuva, Pirčiupis ir kt.).

"Literatūra ir menas" Nr. 30 įsidėjo visų laureatų nuotraukas. Šiais metais visi pasiūlyti kandidatai laimėjo: matyt, partijos jau iš anksto buvo atrinkti. Kitais metais kai kas būdavo atmes- tas.

— Pagaliau užbaigtas statyti Vilniuje didysis turistinis viešbutis "Lietuva". Architektų Algimanto ir Vytauto Nasvyčių projektas buvo statomas ilgiau negu 10 metų. Viešbutis pastatytas dešiniajame Neries krante ir savo 22 aukštų aukščiu dominuoja visą apylinkę. Iš jo gerai matyti kitoje Neries pusėje esanti Lukiškio aikštė su garsiuoju kalėjimu ir vergijos stiegejo Lenino paminklu.

"Literatūros ir meno" laikraštyje (nr. 30) įdėtos kelios to naujo viešbučio nuotraukos, taip pat ilgas pasikalbėjimas su Vilniaus "Inturisto" viršininku Gvidonu Masalskiu. "Inturistas" yra rusiška propagandinė įstaiga, kuri užsienio svečiams Sovietų Sąjungos kultūrinį ir ekonominį gyvenimą stengiasi atvaizduoti gražiausiomis spalvomis: čia žmonės sočiai pavalgę, ramiai ir kultūringai gyvena, kovoja už pasaulio taiką, piktnasi užsienio "netikru" sukurtu sovietinio gyvenimo vaizdu. Vasaros metu užsieniečiams rengiami specialūs koncertai, rodomi liaudies savi-veikliniai ansambliai, kad užsienietis išsivežtų kuo gražiausią sovietinio gyvenimo vaizdą. Suprantama, kad nuo turistų slepiama tikinčiųjų persekiojimas, tardymai, teismai. Naujajame viešbutyje esą vietų 600 svečių.

— Petro Tarulio — Juozo Petrėno archyvas jau persiunčiamas į okupuotą Lietuvą. New Yorke gyvenęs rašytojas Juozas Petrėnas mirė 1980. Jo pelenai buvo parvežti palaidoti į pavergtą Lietuvą. Susirūpinta ir jo pa-

liktu gausiu archyvu. New Yorke jį globojo sūnus. Bet sūniui persikėlus gyventi į Virginiją, archyvu susidarė pavojus išsi-barstyti. Archyvo reikalą iš Lietuvos buvo iškviesta J. Petrėno dukra. Ji atrinko vertingesnius dalykus ir atskirais siuntiniais pradėjo dokumentus siuntinėti į Vilnių. Ypač gausu archyve yra laišku skyrius. Taip pat likę nebaigti rašyti atsiminimai apie "Keturis Vėjus", apie K. Binkį, J. Tysliavą. Dokumentai yra siunčiami į Lietuvos "užsienio reikalų ministeriją". Reikia tikėtis, kad archyvinė medžiaga ten neužs. Tačiau labai reikia paabejoti Vytauto Kazakevičiaus patarimu ir kitiems rašytojams savo archyvus persiųsti į okupuotą Lietuvą. Juk kas nepatiks sovietiniams cenzoriams, tikrai iš archyvo gali dingti.

— Pagaliau apie Lietuvoje spausdinamas knygas prabilo Rašytojų sąjungos partorgas Mykolas Karčiauskas. Seniai žinoma, kad lietuviškų knygų spausdinama per mažai, ypač ilgai pirmosios knygos turi laukti jauni rašytojai. M. Karčiauskas pripažįsta, kad trūksta popieriaus. Bet kalto esančios ir spaustuvės, kurios nemėgstančios plonų knygų. Spaustuvės turi įvykdyti nustatytą planą pagal išspausdintų puslapių skaičių. Stora knyga plano įvykdyti padedanti, o plonesnė — planui trukdanti. Rašytojas komunistas pasisako už knygų leidybos plėtimą, bet ar jo balsą kas išgirs?

— Vėl paskelbtas propagandinio plakato konkursas. Plakatuose turį atspindėti marksizmo-leninizmo idėjas, proletarinis internacionalizmas, jo principai, kova už "taiką" ir socializmą. Skiriamos nemažos premijos (net po 1000 rb.).

— Sovietų Sąjungos žurnalistų namuose Maskvoje buvo surengta pavergtos Lietuvos fotografijų paroda — tema "Darbas — žmogaus sparnai". Parinktos propagandinės nuotraukos apie didžiulį statybą, fabrikus, žemės ūkio mechanizaciją, ekonominę ir kultūrinę pažangą sovietinėje santvarkoje.

— Kauno klinikoje buvo sušaukta Pabaltijo neurochirurgų

konferencija, kurioje be lietuvių tos srities specialistų dalyvavo neurochirurgai iš Estijos, Latvijos, Gudijos. Į Kauną pasimokyti atvyko daktarų iš Maskvos, Kijevo, Taškento, Omsko. Lietuviai daktarai daugelyje sričių yra pranašesni už "plačiosios tėvynės" daktarus.

— Pavergtoje Lietuvoje iškraipoma Lietuvos istorija, mokyklų vadovėliuose Lietuvos istorija pradama tik nuo slapotos komunistinės veiklos, nepriklausomybė visai ignoruojama, net pasiepiamas tas gražiausias istorijos laikotarpis, vadinant jį buržuaziniu valdymu, liaudies engimu. Ir tautotyriminkai negali laisvai veikti: jie turi ribotis tik komunistinių dokumentų rinkiojimu. Dar leidžiama rinkti tautosaką, lietuviškus žodžius leidžiamam žodynui. Tik toleruojami vadinamieji tautosakiniai ansambliai. Tačiau kad ir okupantų visokiais būdais slopinami lietuviškos kūrybos pasireiškimai, jie vis dėlto nemiršta, bet gaivališkai reiškiasi. Štai spaudon pateko žinutė apie Rytų Lietuvos ansamblį "Sadauja", kuris dainuoja senas lietuviškas dainas, šoka senoviškus lietuvių liaudies šokius. Žmonės tokius koncertus mielai lanko ir jais džiaugiasi.

— Vilniuje sukurta nauja opera. Režisierė V. Mikštaitė pagal A. Čechovo pjesę "Piršlybos" parašė operai libretą. Muziką jai sukomponeavo Vilniuje gyvenęs rusas kompozitorius B. Borisovas. Opera jau statoma Vilniaus akademiniam operos ir baleto teatre. Režisuoja V. Mikštaitė, dirigentas — R. Geniušas, dailininkas — F. Navickas. Pagrindinius vaidmenis dainuoja: D. Juodkaitė, J. Čiurilaitė, E. Kuodis, S. Dirsė, P. Zaremba, Z. Žemaitis.

— Tradicinę Žemaitės vardo kolchozo premiją šiais metais laimėjo rašytojas Anelius Markevičius už knygą "Vienaragio išdaigos". Apie laureatą kūrė kalbėjo rašytojas A. Sprindis. Iš knygos paskaitė aktorė G. Urbaitė.

— Sovietinius Lietuvos kultūros veikėjų garbės titulus gavo Klaipėdos dramos teatro aktorė Nijolė Narijauskaitė ir Liaudies buities muziejaus vyr. dirigentas Povilas Mataitis. Pr. N.

LITUANISTIKOS INSTITUTO SUVAŽIAVIMAS

Devintas visuotinis Lituanistikos Instituto suvažiavimas vyks rugsėjo 3-4 Toronte, Lietuvių namuose. Lietuviai mokslininkai-humanitarai susirinks pasidalinti savo darbų atsiekimais, rūpesčiais, ieškojimais ir savo tarpe ir su plačiąja lietuvių visuomene, tiek Kanadoje, tiek JAV, žinodami, su koku dėmesiu ir susipratimu kiekvienas save gerbiančias ir pasišventęs laisvojo pasaulio lietuvis seka ir remia kultūrinės veiklos augimą išsivijoje.

Suvažiavimo pagrindinė tema, į kurią bus nukreipta dauguma paskaitų, šiais metais liečia iškilų mūsų praeities momentą — "Aušros" laikotarpį ir jo reikšmę tautinio atgimimo ir laisvėjimo istorijoje. Instituto rengiamų konferencijų ar suvažiavimų paskaitos bei pranešimai jau seniai ir užtarnauti yra įsigiję aukštą reputaciją lietuvių visuomenėje dėka jų rimto moksliško paruošimo, aktualumo ir gyvo, intensyvaus pristatymo būdo.

Pažvelgę į ateinančio suvažiavimo programą, galime būti tikri, kad ir šį kartą Instituto paskaitos bei pranešimai išlaikys savo įprastinį aukštą mokslinį-kultūrinį lygį. Paskaitų tematika lies keturias iš pagrindinių humanitarinių mokslų sričių: literatūrą, psichologiją, filosofiją ir istoriją.

Literatūros prelegentai yra: Aušra Liulevičienė, su paskaita: "Kai kurie 'Aušros' poezijos bruožai", dr. Bronius Vaškėlis: "S. Vaičekaus dramos teatras Amerikoje" ir dr. Ilona Maziliauskienė: "S.T. Kundroto Žalčio žvilgsnis". Sesijos vadovas: dr. Kęstutis Keblys.

Psichologijos srityje išgirsime dr. Aldonos Malcanaitės-Gri- nienės paskaitą: "Moters psichologija tautinio atgimimo moterų rašytojų kūryboje" ir dr. Kęstučio Trimako: "Lietuvių jaunimas keturiuose kontinentuose pagal 1983 V. PLJIC anketos duomenis". Sesijai vadovauja dr. Kęstutis Trimakas.

Filosofijos sesijoje, vadovaujamoje dr. Kęstučio Skrupskelio, patį dr. Skrupskelis skaitys temą: "Filosofinių raštų redagavimas" ir dr. K. Mickūnas: "Prasmė Lietuvos atgimimo".

Istorijos srityje J. Dainauskas skaitys: "Lietuvos istorijos klausimai 'Aušros' puslapiuose". Šiame suvažiavime mokslininkų dėmesį garbingo "Aušros" laikotarpio atsiekimam palydi ir rūpestis tautos dabartimi. Tai atsispindi Lituanistinio vakaro programoje šeštadienį, kur tarp kitų dalykų matysime bostoniš- kio Perkūno Krukonio skaidres su Lietuvos vaizdais iš praeities ir dabarties, o sekmadienio programoje numatoma R. Šilbajorio paskaita "Žmoniškumo skaidrėjimas pokarinėje ok. Lietuvos poezijoje" ir dr. Juliaus Slavėno vadovaujamas simpozijumas tema: "Lituanistinės problemos vakaruose".

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par- duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air- conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, New- ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Pa- ruošiama garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliui pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdrau- dirnai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT- RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigai kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestu- vėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor- tai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKIn- non Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, aukse ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambin- kite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIOJO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8:30-9:30 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Meilus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA. 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiad., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA —
GAUSI PARODŲ SALE

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus priva-
žiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas
kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

1983
KELIONĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU
INFORMACIJŲ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

PLB seimo atidaryme dr. Petras Vileišis ir gen. konsulė J. Daužvardienė. Nuotr. Jono Tamulaičio

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Pre-
numerata metam \$1.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra •
Pavarde pasirasyti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos nuomonę • Už skelbtimų turinį
ir kalba redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Sveikiname Lietuvos vyčius

Sunkiausiais laikais V. Kudirka rašė, kad, eidamas per tėvynės dirvonus, randa daug piktžolių, ir apgailestavo, kad reikia apie tai rašyti. Daug linksmiau yra ką gera, gražaus pastebėti ir visa burna apie tai prabilti.

Lietuviškame gyvenime šią vasarą labai gausu įvykių, kurie verti buvo visa burna minėti. Tarp jų su malonumu galima pažymėti šį savaitgalį, rugpjūčio 18-21, Philadelphijoje įvyksiantį Lietuvos vyčių 70-tą jubiliejinį seimą. Vyčiai mažiau garsinasi, nei jų darbai to verti.

Vyčių iniciatorius, ilgametis pirmininkas buvo Mykolas A. Norkūnas, atvykęs į Ameriką 1892. Jo mintis sukurti lietuvių katalikų jaunimo organizaciją rado pritarimo steigiamajame seime Lawrence. Jau tais pirmais metais buvo 12 skyrių su 700 narių. Apskaičiuose 1926 narių skaičius minimas jau 3000. 1953 minimi 49 skyriai arba kuopos. Per vyčių organizaciją perėjo didžioji dalis iškiliausių Amerikos lietuvių katalikų, vyrų ir merginų.

Vyčių organizacija buvo aktyviai ištikima Amerikai ir Lietuvai. Kai Amerika įstojo į pirmąjį pasaulinį karą, vyčiai raštu pareiškė prezidentui Wilsonui savo pasiryžimą ginti "Amerikos vėliavą". Tai nebuvo tada populiaru tarp "internacionalistų", kurie ragino boikotuoti karą.

Lietuvai ištikimybę vyčiai rodė simboliniais ženklais ir realiais darbais: 1919 nupirko aukso kardą Lietuvos kariuomenės vadui gen. Žukauskui; organizavo ekskursijas į Lietuvą; susirio artimai su Lietuvos pavasarininkais. Kai Lietuvą užgrobė bolševikai, Lietuvos vyčių nutarimuose skaitome pasiryžimus

kovoti dėl Lietuvos laisvės. 1946 nutarta įsteigti "Lietuvos reikalų komisiją". Jai iš pradžių vadovavo kun. J. Jutkevičius. Nuo veiklos pradžios iki dabar šios komisijos iniciatyva Lietuvos vyčiai yra parašę Amerikos politikam ir viešosios opinijos formuotojam šimtus tūkstančių laišku, reaguodami kiekviena proga, kai tik iškilavo Lietuvai artimesnis klausimas. Tai milžiniška parama Lietuvos kovai šiame krašte, kur taip vertinamas individualus atsiliepiamas. Kultūrinėje srityje randa tokia iniciatyva, kaip 1958 nutarimas suorganizuoti stipendijų fondą studentams.

Lietuvos vyčių organizacijos steigėjų karta žymia dalimi jau nuėjo į kapus. Faktas, kad atėjo jaunoji karta ir tęsia organizacijos darbus, daug pasako.

Pasako tai, kad jie čia gimę, išėję į gyvenimą, o vistiek jaučiasi esą lietuviai, jaučia sentimentą tėvų kraštui ir jo reikalams. Kitas jau ir kalbėti lietuviškai nebepakalba, bet traukia vistiek į tą patį būrį.

Tautiniam priklausymui vis daugiau ir daugiau turi reikšmės laisvas ir sąmoningas žmogaus nusistatymas ir apsisprendimas. Kas apsisprendžia būti lietuviu, ištikimu tam kraštui ir tautai, kuriai priklausė jo tėvai, tas ir tėvų žemės nematęs ir net jų kalbos neįkirsdamas, gali jaustis toks pat tos tautos narys.

Tokių apsisprendusių ir pasiryžusių lietuvių organizuotas būrys renkasi šį savaitgalį į Philadelphiją. Jais galime pasidžiaugti ir palinkėti gražios sėkmės planuojant tolimesnę veiklą.

II-ųjų Pasaulio Lietuvių Dienų laikotarpyje, liepos 4 ir 5, Chicagoje įvyko Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio suvažiavimas. Jame dalyvavo Maž. Lietuvos lietuviai iš įvairių JAV vietovių, Kanados, Vokietijos ir Australijos. Svečiais buvo įvairių lietuviškų visuomeninių organizacijų ir spaudos atstovai, o taip pat Maž. Lietuvos likimu ir reikalais susirūpinę tautiečiai.

Pirmoji suvažiavimo diena buvo visuomeninio pobūdžio, skirta tėvynės, savo genties ir jas ištikusio likimo prisiminimui ir žvilgsniui į ateitį, o taip pat ir svarbių sukakčių paminėjimui — 65 m. Maž. Lietuvos Tarybos Tiltės akto paskelbimo, 65 m. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, 60 m. Klaipėdos krašto išsivadavimo, maž. lietuviškų spaudos ir 100 metų nuo "Aušros" pasirodymo. Prisiminta ir skaudi 700 metų sukaktis nuo Kryžiuočių ordino įsiveržimo į prūsų žemes.

Pirmosios dienos programa buvo trijų dalių — religinio susikaupimo, sukakčių minėjimo akademijos ir malonaus pabendravimo iškilmingoje vakarienėje.

Suvažiavimas pradėtas liepos 4, pirmadienį 9 val. ryto pamaldomis lietuvių evangelikų-liuteronų "Tėviškės" parapijos bažnyčioje. Pamaldas mirusių maž. lietuvių atminimui laikė senj. kun. Ansas Trakis ir atstovas iš Vak. Vokietijos kun. Fr. Skėrys. Pamaldų metu įspūdingai giedojo solistė Aldona Buntinaitė. Vargonavo Lilija Šleiterytė. Po pamaldų dalis dalyvių nuvykę į Lietuvos Tautines kapines aplankė ten amžinai besilsinčių Maž. Lietuvos veikėjų, o taip pat ir savo draugų ir artimųjų kapus.

MAŽOSIOS LIETUVOS REZISTENCINIO SĄJŪDŽIO SUVAŽIAVIMAS CHICAGOJE

2 val. popiet Lietuvos Tautiniuose Namuose įvyko oficialus suvažiavimo atidarymas ir minėjimų akademija.

Suvažiavimo rengimo komiteto pirm. teisininkas Kristupas Kikutis pradėjo akademiją pasveikindamas susirinkusius ir suglaustai apžvelgdamas Maž. Lietuvos istoriją.

Invokaciją sukalbėjo kun. Fr. Skėrys.

Solistė Aldona Buntinaitė sugiedojo JAV himną, o Lietuvos Tarybos Tiltės akto paskelbimo, giedojo visi dalyviai, pianinu palaidint Lilijai Šleiterytei.

Suvažiavimą žodžiu sveikino: Vliko tarybos pirm. Algis Regis; Vliko valdybos vardu — inž. Liūtas Grinius; Alto ir "Sandaros" — inž. Grožvydas Lazauskas; Rytų Lietuvos Rezistencijos sąjūdžio — Albertas Misiūnas; Tautos Fondo — dr. Leonas Kriaučeliūnas; Liet. Krikščionių Darbininkų s-gos — Vladas Sinkus; Liet. Tautinės s-gos — Mėčys Valiukėnas; Vasario 16-tos gimnazijos Vak. Vokietijoje — kun. Fr. Skėrys.

Sveikinimai laiškais ir telegramomis gauti iš visų laisvajame pasaulyje beveik visų Lietuvos pasiuntynių ir konsulatų, JAV LB pirmininko, įvairių organizacijų ir pavienių asmenų. Sveikinusieji buvo išvardinti, trumpai apibūdinant jų laišku turinį. Išsiaiškinti buvo tik Lietuvos atstovo prie Švento Sosto St. Lozoraičio, Jr., ir Maž. Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus dukters Elzės Jankutės laiški.

Akademine dalį sudarė dvi aktualios paskaitos ir MLR sąjūdžio ilgamečio pirmininko prof. Martyno Brako žodis.

Paskaitas skaitė: Martynas Gelžinis — "1918 m. (Maž. Lietuvos lietuvių Tarybos Tiltės akto deklaracija) ir 1923 m. (Klaipėdos krašto išsivadavimo) įvykių reikšmė praeityje ir ateityje". Antroji paskaita, apie "Aušrą" ir maž. lietuvišką spaudos reikšmę buvo "Lietuvos Pajūrio" red. Anso Lymano iš Montrealo. Abi paskaitos buvo labai kruopščiai paruoštos, aktualios ir įdomios.

Paskutiniu metu kalbėjo MLR sąjūdžio pirm. M. Brakas, labai nuosekliai pavaizduodamas I ir II Pasaulinių karų laikotarpyje tarptautinės padėties netikrumo padiktuoję Maž. Lietuvos būklę. Vaidingai apibūdino JAV vaidmenį ir Sovietų Sąjungos įtaką sprendžiant Maž. Lietuvos likimą II Pasauliniame karui pasibaigus ir to likimo sprendimo raidą Potsdamo, Jaltos, Teherano ir kitose konferencijose, lėmusiose žiaurų Maž. Lietuvos krašto naikinimą ir genocidišką gyventojų žudymą. Kalba buvo skaudžiai realistiška, kalbėjojo perduota su gilia emocija.

Akademiją baigiant, Algis Regis perskaitė suvažiavimo rengimo komiteto paruoštą rezoliuciją. Po neilgų diskusijų, rezoliucija buvo priimta pavedant suvažiavimo rengimo komitetui pasirūpinti jos eiga.

Iškilminga vakarienė įvyko Tautinių Namų salėje. Ją trumpu žodžiu pradėjo Suvažiavimo ren-

gimo komiteto pirm. K. Kikutis. Meninę programą atliko solistė Aldona Buntinaitė ir styginis ansambliis — Povilas Matukas (koncertmeisteris), Vanda Matukienė, Juozas Remyš, Petras Vacbergas ir Balys Pakštas. Gausiai susirinkę suvažiavimo dalyviai ir jų svečiai maloniai praleido vakarą bendraudami su seniai bematytais draugais ir artimaisiais.

Antroji suvažiavimo diena, liepos 5-toji, buvo skirta Maž. Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio ideologiniam ir organizaciniam reikalams bei pranešimams.

Posėdį pradėjo suvažiavimo rengimo komiteto pirm. teis. K. Kikutis. Išrinkus darbo prezidiumą, buvo pateikta ir priimta dienotvarkė. Priešpietiniame posėdžiui vadovavo Gytis Šernas, o popietiniam — Vilius Pėteraitis. Posėdžiai vyko sklandžiai, nuosirdžioje broliškoje nuotaikoje.

Pirmuoju dienotvarkėje buvo Viliaus Pėteraičio referatas — "Kas mes — maž. lietuvių, prūsų lietuvių, vakariniai lietuvių ar dar kas?"

Apie maž. lietuvių padėtį Klaipėdos krašte kalbėjo neseniai iš Lietuvos atvykęs teologijos studentas V. Grigužis.

Kun. Fr. Skėrys pranešė apie maž. lietuvių veiklą Vak. Vokietijoje. Jis iškėlė ir susirūpinimą keliančią "memmellaenderių" — vokiečių priekšiu nusiekimu lietuviams ir Lietuvai ir ateityje mato ne tik visą Maž. Lietuvą, bet net ir Klaipėdos kraštą Vokietijos apimtyje. Jų veikla yra skatinama ir net remiama kai kurių Vak. Vokietijos municipalijų. Pranešimai ir referatas sukėlė gyvas diskusijas.

Po pietų, išsamų pranešimą apie Maž. Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio vadovybės veiklos raidą ir atliktus darbus pateikė šio sąjūdžio pirm. prof. Martynas Brakas.

Aktualus buvo ir Anso Lymano pranešimas apie "Lietuvos Pajūrio" leidimą bei jo redaguojimo darbus ir rūpesčius.

Apie MLR sąjūdžio lėšų reikalus ir jų telkimo planus referavo valdybos išdininkas Jonas Vilgals.

35 metus sąjūdžiui vadovavusiam prof. M. Brakui atsiskaitė iš pirmininko pareigų, išreiškiant jam padėką už ilgame-

(nukelta į 5 psl.)

Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio suvažiavimo Chicagoje dalis dalyvių. I eil. iš k.: suvažiavimo rengimo komiteto pirm. Kristupas Kikutis, Mikas Nagys, p. Dambarienė, Ieva Jankutė, MLR Sąjūdžio pirm. Martynas Brakas, p. Brakienė, "Lietuvos Pajūrio" redaktorius Ansas Lymantas ir Vilius Pėteraitis; stovi senj. kun. Ansas Trakis. Nuotr. Martino Nagio

geru, doru žmogum, tai ir patikimas atsiras, o iš to patikimo pirm laiko — vienas griekas. Kas tik žemės šmotelį turėtų, kad tik būtų ne girtuoklis, ne knygnešys, ir galėtų eiti.

ROŽĖ. (Atsiduso). RUSTEIKIENĖ. Tai ko dūsauji, bene turi jau patinkamą?

ROŽĖ. Ką čia turėsi... (Ieina Albinas Stinkis).

V SCENA

ALBINAS. Sveika gyva, poniule, sveika, pnelaite!

RUSTEIKIENĖ. Sveikas, sveikas. O manęs gali poniule nedėstyt, dėl to, kad aš sodietė moteriškė ir nenoriu, kad mane kas pajauktų.

ALBINAS. Gink Dieve! Kaip aš galėčiau pajaukti, tik aš miestiskai pripratęs... pas mus Rygoj...

RUSTEIKIENĖ. O pas mus augusiai moteriškei sako "tetulė", o kur visai sena, sako "motin"...

ALBINAS. Žinosiu. Dėkoju už pamokymą... Tai aš, tetulaite, atnešiau tą dziegorių pataisę... eis dabar visą savo amžių. (Išvytiuoja). Pakabinsiu čia bene?...

RUSTEIKIENĖ. Taigi čia... Sakai, eis... ar matai, kaip bemokas. (Rožė prieina arčiau). Kad tai mano vaikas tokį ponišką amatą mokėtų...

ALBINAS. Jei tik nori, aš jam galiu parodyt.

RUSTEIKIENĖ. Kad čia ne mano valia... (Žiūrėdama į laikrodį). Ir muša... Ir eina... kur geriau su dziegorium, kaip su gaidžiu... Tai sakyk, kiek panorėsi už tą labą darbą.

ALBINAS. Ką aš norėsiu, aš nieko nenorėsiu, aš taip sau — atminimui... bene čia koks sunkus darbas... pakrapščiau, pasukinau, papusčiau...

RUSTEIKIENĖ. Dėkui, dėkui, ką jau gerą širdį rodi. Eisiu aš jau kokio kieto sūrpalakio paieškoti, kad nesakytum: kaip sodžiaus žmonės — tai ir kiauless (Ieina).

VI SCENA

ALBINAS. Aš taip skubinau taisyti tą dziegorių, kad galėčiau greičiau su tamsta pasimatyt.

ROŽĖ. Juk neseniai buvome vestuvėse kartu?

ALBINAS. Tai... kad mūsų kalbos pradėtos, o nepabaigtos... Rožele, ar bandei, ką nors su tėvais dėl manęs pakalbėti?

ROŽĖ. Man taip nedrąsu buvo pradėti... Juk nei tėvai — nei niekas čia tamstos nepažįsta... tai kaip aš...

ALBINAS. Tai dėl to man vargšui ir mylėt ir gyvent uždrausta, kad aš... iš svetur atkelia-vęs? (Tyla).

ROŽĖ. Ar tamsta ilgai Rygos mieste gyvenai?

ALBINAS. Aš ten gimęs, užtat gražiai ir latviškai, ir vokiškai moku, tėvai latviškai kalbėdavos.

ROŽĖ. O iš kur tamsta lietuviškai išmokai?

ALBINAS. Tėvui mirus, motina buvo parvežus ir palikus pas gimines Lietuvoj... keletus metus. O kai motina antrą kartą išėjo už vyro, tai mane pasiėmė. Bet patėvis manęs nekenė — jis buvo ruskis.

ROŽĖ. Ruskis!

ALBINAS. Mušė mane baisiai.

ROŽĖ. Nedoras žmogus!

ALBINAS. Kokia tamsta gera, kad manęs gailies!

ROŽĖ. Man našlaičių visos labai gaila.

ALBINAS. Biednas aš buvau, mušamas... nekenčiamas našlaitis... Motina — kaip ne motina — gerai, kad amato išmokau — išėjau nuo jų. Nėr kur man prisiglaust, iš nieko gero žodžio neišgirstu...

ROŽĖ. Nebijok tamsta: Dievas našlaičius globoja.

ALBINAS. Nėra man tėviškės: vieną dieną čia, kitą kitur — kur vėjas pučia.

ROŽĖ. (Stojasi, atsigrižta ir vėl atsideda).

Nevažiuok tamsta, nevažiuok tamsta, gerų žmonių atrasi... priprasi...

ALBINAS. Čia su mano amatu nedaug te-uždėrsi — aš norėčiau kitą ką pradėt. Čia, Prūsų pasieny, tai žmonės daug kantrabandomis užsidirba. Juk tamstos tėvelis ir eina į Prūsus.

ROŽĖ. Uždarbiaut išėina ir tėvas ir brolis... mes savo žemės mažai teturime, o antroj pusėj yra giminių... pas juos dirba...

ALBINAS. O paskui pilni sugrižta?...

ROŽĖ. Aš nežinau.

ALBINAS. Tamsta daug žinai... Tik, žinoma, man nesakysi. Kas aš? Svetimas... nežinomas — kur norėčiau prisiglausti, kiekvienas nuo savęs stumia, kaip tą priklydusį šunį.

ROŽĖ. Nesakyk tamsta taip, pasišnekėk su vyriškiais, jie, ką žino — pasakys. Mano broliukas labai geras, ir tėvelis geras, tik jis toks status ir daugiau tyli.

ALBINAS. Visi tamstos tėvelį labai giria, ir brolis, sako, išmintingas esąs, gaila — mokslo nėjęs.

ROŽĖ. Brolis gražiai lietuviškai skaito ir rašo.

ALBINAS. Prūsuoje galima gauti lietuviškų knygų.

ROŽĖ. (Vėl į langą žiūri). Valdžia labai baudžia — negalima čia neštis.

ALBINAS. Kalbės tamsta su manim, lyg su žandarų, lyg su neprieteliu.

ROŽĖ. Aš nemanau, kad tamsta neprietelis, tik man nejauku, kad tamsta mane klausinėji...

ALBINAS. Rožele, sakai — gailies manęs — o kalbėti nenori. — O aš noriu būti kuo arčiau-siai prie tamstos — aš noriu, kad manęs neva-rytumėt iš savo namų, aš noriu čia tėvą motiną rasti, dėl to, kad aš tamstą myliu — aš naktį atsibundu ir akyse man stovi, tokios mergelės aš, kaip gyvas, nesu matęs.

ROŽĖ. (Stojas). Aš tokių kalbų visai nebuvau girdėjęs... aš bijau... gal tamsta mane išjuoki... iš didelio miesto kilęs...

(Bus daugiau)

3

RUSTEIKIENĖ. Taigi, rašo... bepigu jiems rašyti šiltose trowse susėdus. Tegul patys ir neša, kad mandrūs... bet — ne... jiems reik ant vargšo žmogaus sprando užsisėst, reik jį kaip šunį gaint, kur kiekvieną valandą gal gyvybės nustoti.

ROŽĖ. Tėvelio niekas neverčia — jis laisva valia.

RUSTEIKIENĖ. Laisva valia!... kūdiki, kūdiki, ar tu nesupranti... jį apsedo... tas aukštas su akim, kaip žiburiai... ant jo burtus metė... ar nesupranti?...

ROŽĖ. Jei tai būtų ne su doru... tai... Tai... aš žinau, mūsų jaunasis kunigėlis prisideda... toks pamokslininkas, toks spaviednin-kas.

RUSTEIKIENĖ. Nežinau... nežinau... bet jaučia mano širdis, koks nors blogas galas bus. Kad tik aš tave parėdytą pamatyčiau... ar kur į gyvenimą — juk tėvas tur pinigų, iš senų laikų, dar, kad kokius penkis šimtus duotų, man rodos, Norvaiša imtų.

ROŽĖ. Jei eiti, mamaite, tai tik už patin-kamo.

RUSTEIKIENĖ. Kaip Dievas suglaus su

PAMINKLAS, KURIO NIEKAS NESUNAİKINS

Bronius Kviklys, "Lietuvos bažnyčios", III tomas. Kauno arkivyskupija. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla, įsteigta kun. A. Kezuo, SJ. Spausdinta 1983 "Aušros" metais M. Morkūno spaustuvė Chicago. Tiražas 1,500 egz.

Jeį stebina mus prieš šimtą metų pasireiškę "Aušros" leidėjai, redaktoriai ir platintojai, tai beveik lygiai stebina ir dabar kelių ar keliolikos žmonių draša, ryžtas ir didžiai sunkus darbas, atveriant dabarties skaitytojam mūsų tautos dvasinę didybę ir drauge sužymint ateičiai gražius, prasmingus ir šventus dalykus, kuriems yra pavojaus išnykti, tautos pavergėjui visa, kas lietuviška, užgnaužus. Prieš šimtą metų su "Aušra" lietuviai kovojo ir visa sąmone nérési iš carinio jungo; dabar visais būdais, visu religiniu-tautiniu veržlumu, o ypač per spaudą, tauta rodo savo gyvastingumą, laisvės troškimą ir kultūrinius resursus, — o tai jau teisė ir vidinė jėga į laisvą ir nuo nieko nepriklausomą valstybę.

"Aušros" metais parama, ypač materialinė, plaukė iš lietuvių amerikiečių; dabar išėiviai taip pat padedam kultūrai tuo būdu, kuris neįmanomas pavergtiems lietuviams. O daugiausiai galim padėti savo uždirbtu ir sutaupytu doleriu. Ne visi gali rašyti ir leisti knygas; bet visi gali jas pirkti (jei ir neturėtų laiko ar noro visų perskaityti). Tik perka ir vartoma knyga yra gyva; tikta knyga branginanti ir ją nuperkant kitiems dovanti, parodoma meilė mūsų spaudai, kultūrai ir drauge mūsų (ne savo noru ir ne per mūsų kaltę) paliktai tėvynei.

Štai vėl pasirodė nauja, didžiai vertinga ir brangi knyga, su daugeliu nuotraukų, gražiai išleista: "Lietuvos bažnyčios", III tomas. Toį knygoį rasim aprašytas ir aiškiais paveikslais parodytas visas Kauno arkivyskupijos bažnyčias ir koplytėles nuo seniausių laikų iki dabar. Jei bažnyčia buvo per karus ir komunistam "religinis prietaras" naikinant sudeginta, nugriauta ar uždaryta, tai Bronius Kviklys, šios knygos aptorius, pasirūpino ir tą "mirusią" bažnytėlę aprašyti, kad ji pasilikytų mūsų atminty ir kad apie ją žinotų ateities kultūros istorikai.

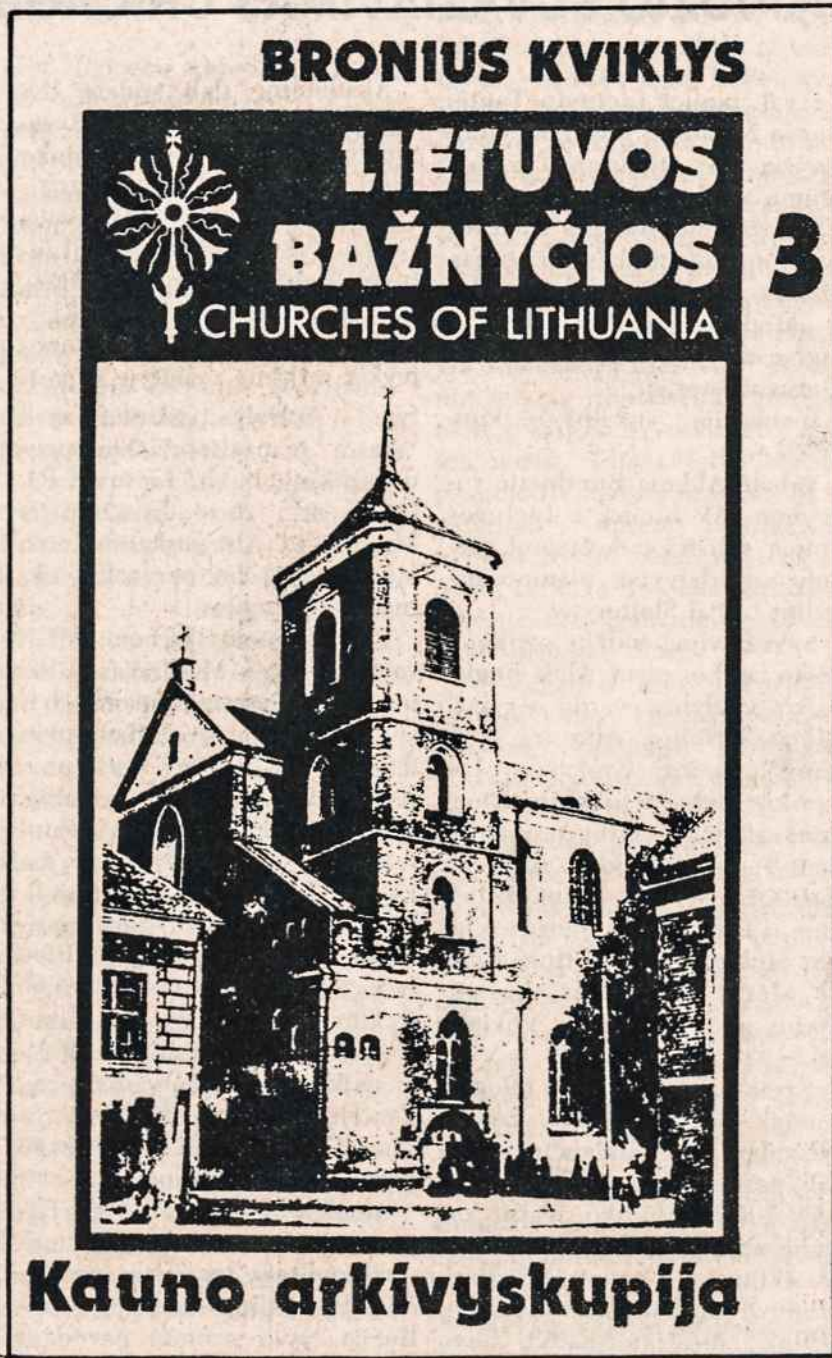
Šioį knygoį aprašyta apie 200 šventovių, taip pat daugelis kitokių religinių objektų: kapinės, varpinės, Kryžių kalnas ir kalneliai, paminklai, stebuklingi šaltiniai ar paveikslai, meniškai bažnytiniai indai ir drabužiai. Kas domisi architektūra, o ypač bažnytine, šioį knygoį ras inž. dr. Jurgio Gimbuto puikius ir tikslius aprašymus kiekvienos Lietuvos bažnyčios ar net bažnytėlės ir įdomesnės koplyčios, statybos stilių, išorės ir vidaus architektūros meninę vertę.

Autoriui Br. Kvikliui talkino apie šimtas asmenų: vieni — rinkdami (okup. Lietuvoį ir čia) apie bažnyčias istorinę medžiagą ir pateikdami jų nuotraukas; kiti — padėdami knyga suraduoti ir ją meniškai dailiai išleisti. Skaitytojai irgi galim padėti, pirkdami ir platindami knyga, gal net paaukodami kiek galim — kitų šios knygos tomų pasirodymui. Tai būtų spriktas mūsų priešam į nosį: komunistai apleidžia ar naikina bažnyčias, o mes jas branginam ir į amžinam knygoše.

Autoriui Br. Kvikliui šioį knyga suredaguoti padėjo šie redakcijos nariai: kun. Viktoras Dabušis, Juozas Mažeika, tėv. Anicetas Tamošaitis, SJ, ir kun. dr. Juozas Vaišnora, MIC.

Redakcijos artimi patarėjai ir talkininkai: vysk. Vincentas Brizgys, tėv. Algimantas Kezys, SJ, Nijolė Gražulienė ir Vincas Lukas.

Meniškai knyga apdailino Petras Aleksa; kai kurių vietovių žemėlapius parūpino Albinas Karnius. Gražiai atspausa M. Morkūno spaustuvė; tekstą pagirtinai gerai surinko (nedaug

korektūros klaidų) Aleksandras Pakalniškis Jr.

Knygos turinio neįmanoma atpasakoti, reikia pačiam knyga ne tik pavartyti (nuotraukos visos gražios ir įdomios!), bet ir perskaityti. Čia tik paminėsiu tuos dalykus, kurie, man skaitant, krito į širdį ir atmintį.

Visoį knygoį minimos vietos ir žmonės, kuriuos pasiekė žudanti ir žeidžianti "raudonoji ranka".

Daug kankinių! Daug bažnyčių sunaikinta arba apgriauta. Kankinių vardai, vietos, laikas ir aplinkybės. Suminėti ne vien dvasišiai, o ir daugelis parapiečių.

Petrašiūnų kapines aprašant (164-166 p.), paminėti žymūs mūsų tautos žmonės, kankiniai ir šiaip mirusieji. Aprašytas naujųjų kapinių (senąsias panaikinus) vaizdas. Minimos Vėlinių

LATVIŲ IR LIETUVIŲ OPEROS

Antrosios Pasaulio Lietuvių Dienos — 3

BANUTA

Birželio pabaigoje ir liepos pradžioje įvykusios Antrosios Pasaulio Lietuvių Dienos parodė, kad mūsų dar daug, kad mes dar pajėgūs ir galime tuo pačiu laiku sudaryti publiką daugeliui renginių. Po visų iškilnių lietuviškoje spaudoje pasirodė abejonių, ar kitų tautybių išėiviai pajėgtų surengti ką nors panašaus.

New Yorke palaikau artimus ryšius su latvių ir estų laikraščių redaktorais, tad iš jų sužinojau apie latvių ir estų veiklą išėivijoje. Nors latvių ir estų išėivijoje yra mažiau negu lietuvių, tačiau ir jie sugeba suruošti panašių renginių gausas, ir net dažniau negu lietuviai.

Štai beveik tuo pačiu metu, kai II PLD vyko Chicagoje, latviai turėjo savo festivalį, užtrukusį visą savaitę, Milwaukee, Wisc. Čia vyko latvių tautinių šokių šventė, dainų šventė, organizacijų suvažiavimai, parodos, koncertai.

Latvių festivaliui netrūko ir operos. Latviai atliko latvių kompozitoriaus Alfreds Kalniņš operą "Banuta". Bičiulių buvau

nuvežtas į Milwaukee statomą latvių operą. Pastatymas vyko modernioje koncertinėje salėje: Performing Arts Center, Uihlen Hall. Koncertinės formos pastatyme dainavo solistai ir jungtinis New Yorke latvių choras (100 su viršum asmenų). Grojo oficialus Milwaukee simfoninis orkestras. Dirigavo Andrejs Jansons.

Pagrindines solo partijas atliko lietuvių draugė, Metropolitan operos solistė, Maralin Niska (ji dainavo ir šio pavasario Kalėjom koncerte Chicagoje) ir solistas Algis Grigas, atlikdamas net tris vaidmenis.

Operos pastatymas buvo puikus visais atžvilgiais. Salė pasižymėjo ne tik puikia akustika, bet ir profesionaliu apšvietimu bei kitais koncertinės salės privalumais.

I LITUANI

Rytojaus dieną — liepos 1, penktadienį (ne šeštadienį, kaip operos oficialios programos 11 puslapy klaidingai pažymėta), rinkomės Chicagoje į Lietuvių operos pastatymą. Operos autorius ne lietuvis (italas Amilcare

šventės ir demonstracijos prieš okupantus. Tokių aprašymų yra ir apie kitas vietas).

Knygoį daug žinių iš giliausios senovės, daug ir legendų. Įdomu, kad daugely parapijų 16 a. yra vykę stiprių kovų katalikų su reformatais, ypač dėl bažnyčios ir parapijos žemės, net fizinų kruvinių muštynių. Nuguldavo tai vieni, tai antri. Aprašant Kelmės parapiją, pažymima, kad, reformatam įsigalint, net pats klebonas B. Kotarskis galų gale perėjęs pas reformatus. Buvusi tada nuomonė: "Kieno valdžia, to ir religija".

Knygoje gana objektyviai iškeliami ir aprašomi tie katalikų-reformatų konfliktai; užtat ir "Dr. Devenio Fondas" galėtų šioį knyga paremti!

Ne tik rusai ir kryžiuočiai niokojo Lietuvą, bet ir švedų užpuolimai būdavo labai žiaurūs. Pavyzdžiui, Radviliškis buvęs nusiaubtas švedų; o vėliau (1708-10) maro metais išmirę visi gyventojai. Ir tik 19 a. Radviliškis vėl ėmęs augti, o ypač išplitęs pravedus ten geležinkelio liniją. Daugely Lietuvos vietų yra įvykę žiaurūs susirėmimų su įsiveržusiais švedais.

Suminėta knygoį eilė liaudies menininkų; net ir tokių, kurių niekur niekas nemini. Pavyzdžiui, labai įspūdingas Juozas Gedminis (1830-1913), baudiuninkas, beraštis, o nuostabus akmens paminklų kūrėjas. Nirtaičių akmeninės kapinės, esą — unikalus liaudies meno kūrinys. Net Šiaulių ir Vilniaus muziejai turį po keletą Juozo Gedminio akmens skulptūrų.

Daugely vietų paminėti kryžių kūrėjas V. Svirskis ir kiti žymesni "dievdirbiai". Paminėti ir kitų sričių menininkai: geri chorai, balsingi giedotojai ir kiti. Aprašant, pavyzdžiui, Žemaitkiemio parapijos kovas su rusais, minimas ištisas "liaudies epas", žmonių sukurta ilga daina, kurią viena moteris kartą atmintinai išdainavusi kun. St. Ylai; buvę

ir užrašyta, bet per karo neramumus dingę.

Knygoį rasim ir apie Kryžių kalną Jurgaičiuose (priė Šiaulių), kur pirmasis kryžius, esą, buvęs pastatytas vieno tėvo, su intencija, kad pasveiktų sunkiai serganti jo duktė. Mergaitė pasveikusi. Panašiomis intencijomis žmonės ėmė statyti daugiau kryžių. Okupacijų metais kryžiai statomi kaip protestas prieš religinę priespaudą. Tame kalne pirmas klevas, vėliau užaugęs dideliu, buvo pasodintas nepriklausomybės metais. Rusai tą klevą nukirto. Okupantų valdžia nuolat kuoja ir griaua Jurgaičių kalno kryžius, bet nauji nuolat "išdygsta"...

Aprašoma ir parodoma nuotraukomis, kaip aštuonerius metus Sibire iškalėjęs kun. Algirdas Mocius 1979 liepos mėnesį nešė ant pečių sunkų naują kryžių į Kryžių kalną (Meškuičių parapijoį, nes Kryžių kalnas yra 6 km nuo Meškuičių). Tikinčiųjų minia susijaudinusi ir susikaupti sekė jį; sekė ir komunistų šnipai...

Knygoį rasim nepriklausomybės laikų religinio bei kultūrinio entuziazmo; okupacijų metais — drąsaus pasiaukojimo.

Pavyzdžiui, Kulvos parapijoį (Jonavos valsč.) pradžios mokyklos mokytojas Stasys Tijūnaitis (žinomas mokslininkės Birutės Saldukienės tėvas) 1923 įkurdino ir redagavo vaikam laikraštį "Žvaigždutė" (prieš 50 metų!). Žinant sunkų mokytojo darbą, tai buvo St. Tijūnaitio neapsakomas entuziazmas ir pasiaukojimas. "Žvaigždutė" yra padariusi tūkstančiam jaunuolių geros įtakos, išvedusi į rašto, kūrybos kelius.

Kitas pavyzdys — visos parapijos entuziazmo. Tai Kurklių parapija, netoli Anykščių, kur (Luciūnų kaime) buvo gimęs didis kultūrininkas kun. Stasys Yla. Šioį nedidelį, bet veiklią parapijoį, St. Ylai tebesant klierikų, 1930 įvyko katalikiškųjų organizacijų kongresas. Su 7,000

dalyvių! Kai keli šimtai pripildė bažnytėlę... Tai nemažai entuziazmo ir daugelio darbščių žmonių, kultūrinio bei religinio kilimo pavyzdys.

Tokie vos keli iš daugybės knygoį istorinių, kultūrinių, religinių, meninių įvykių ir aprašimų.

Knyga "Lietuvos bažnyčios" atidengia mum jau žinomą paslaptį: Lietuva — tikrai Marijos žemė. Ne vien Šiluvoį buvo pasirodžiusi Marija (17 a. pradžioį), ne vien Girkalny (1943), bet ir eilė kitų vietų, žmonių pasakojimais, Marija su Kūdikiu buvusi apsiėiškusi žmonėm, pasirodžiusi sapne, išgydžiusi, išgelbėjusi, paguodusi... Daugely vietų žmonės buvo įsitikinę Marijos paveikslo stebuklingumu; daugely vietų yra koplytelių, šaltinių, bažnyčiuose Marijos altorių, statulų ar paveikslų (kurie, bažnyčiai per nelaimės virstant pelenais, nesudegdavo...), kur žmonės meldžiasi prie Marijos, prašydami jos užtarmo nelaimėse ir varguose.

Visa tai padaro knyga įdomią skaityti: lengvu, gražiū stiliumi aprašyta daugelis istorinių įvykių, įvairių žinių ir žinelių; daug mum brangių vietų parodyta nuotraukose. Skaitai, žiūri ir, tarytum, aplanki tėviškę... Be to, ši knyga yra tikras mūsų vių šventovių paminklas, kurio niekas nesunaikins. Užtat ir labai verta knyga įsigyti ar kitiems dovanoti.

Alė Rūta

-0-

"Lietuvos bažnyčios" knyga serija gaunama leidykloį, pas platintojus ir Darbininko administraciją, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. I tomas — Telšiu vyskupija, 23 dol., II tomas — Vilkaviškio vyskupija, 23 dol., III tomas — Kauno arkivyskupija, 20 dol. Persiuntimui pridama po 1 dol. už kiekvieną tomą.

I Lituani operos pastatyme. Prieky solistai Rimas Strimaitis — Kernius, Jonas Vaznelis — Viltėnis.

Ponchielli), bet nors vardas mini, kad čia bus dainuojama apie lietuvius. O poeto ir dramaturgo Stasio Santvaro dėka galėjom ngirsti iš lietuviško vertimo lietuviškų žodžių.

Iš anksto spaudoje buvo iki įkyrumo reklamuojama, kad salė (The Auditorium Theatre),

kurioje bus statoma "I Lituani" opera, turi tobuliausią akustiką. Operos pastatyme, žinoma, akustika svarbu...

Iš gatvės pastatas atrodo pakėčiamai, bet, ėėjus į vidų, pirmas įspūdis buvo baisus. Patekom į aptemdytą priešsalį — koridorį, labiau panašų į katedrų urvus. Šiaip taip prisikasėm iki salės. Ar čia salė, skirta operos pastatymui? Tai buvo labiau panašu į nušiuosią daržinę, kurios palubėje spinksejo mažytės elektros lemputės, labai panašios į išalkusių vilkų akis. Apie programos ar libreto skaitymą nė negalvok. Gerai dar, jei pajėgei atrasti savo vietą...

Kai ta pati Lietuvių opera anksčiau statė "Gražiną", kuri sugebėjo pasirinkti salę, kur buvo visai panaši į operos salę. Ir tada niekas nedejavo, kad reikia surinkti 100,000 dol. išlaidom padengti.

Anksčiau neteko girdėti "I Lituani" operos pastatymo scenoje. Tad prieš išvykdamas į

Chicago, keletą kartų ištaisai iškliausiai šios operos, profesionalų įgrotos į plokšteles 1979 m. Torine, Italijoje, diriguojant Gianandrea Gavazzeni. Tai buvo kaip įvadas į Chicago pastatymą.

Operos prologo veiksmas vyksta Lietuvoje, o visuose trijuose veiksmuose — Marienburge. Veikėjai — Lietuvos kunigaikštis, jo sesuo, jos vyras, vokiečių ir lietuvių kariai, vaidilos, dainiai, abatai, minia.

Solo partijas nepaprastai patraukliai atliko Jonas Vaznelis. Dana Stankaitytė, Algirdas Brazis ir Margarita Momkienė. Dar solo dainavo Rimas Strimaitis, Bernardas Prapuolenis, Edward Ozaki.

Labai malonų įspūdį paliko choro dainavimas. Užsimerkęs, kad nematytum bjaurių salės sienų, galėjai įsivaizduoti, kad New Yorke klausaisi Metropolitan operos choro. Tik trumpą iliuziją greit išblaškėdavo nuo scenos atklyde lietuviški

(nukelta į 5 psl.)

I Lituani operos pastatyme Chicagoje. Nuotr. V. Bacevičiaus

POSĖDŽIAVO NAUJOJI PLB VALDYBA

VI PLB seimo išrinktoji PLB valdyba pirmo savo posėdžio susirinko liepos 30 PLB valdybos būstinėje Chicagoje. Posėdžio pradžioj valdybos nariai taip pasiskirstė pareigomis: Vytautas Kamantas — pirmininkas, dr. Tomas Remeikis — pirmininko pavaduotojas ir administracinių reikalų vicepirmininkas, Milda Lenkauskienė — kultūrinių reikalų vicepirmininkė, Birutė Jasaitienė — švietimo ir tautinio auklėjimo reikalų vicepirmininkas, Raimundas Kudukis — teisinių reikalų vicepirmininkas, Mykolas Drunga — spaudos ir informacijos reikalų vicepirmininkas. Pagal PLB konstitucijos jai suteiktas teises valdyba netrukus kooptuos aštuntą narį finansinių reikalų vicepirmininko pareigom. Devintuoju valdybos nariu ex officio yra Gintaras Grušas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo S-gos pirmininkas. Reikalų vedėja ir toliau bus Danutė Korzonienė.

Kadangi valdybos nariai gyvena geografiškai išsiskirstę, nutarta valdybos veiklą šiek tiek decentralizuoti, kiekvienam valdybos nariui patikint atskirą darbo sferą. Kiekvienai sferai bus sudaryta komisija, kuriai vadovaus atitinkamas valdybos narys. Komisijos sudėtin kviečiami kiti valdybos nariai, o taip pat asmenys iš šalies. Tvirtinant bei tikrinant valdybą, komisijos savarankiškai planuos ir vykdys jom priklausančias užduotis.

Pasiskirstęsi pareigomis, naujoji valdyba šiom pareigom perimti susirinko bendro posėdžio su senosios valdybos nariais, kurie pasidalino mintimis apie savo atliktus darbus ir nau-

jajai valdybai paliko nemažą naudingų patarimų. Atsiveikinant su senosios valdybos nariais, kiekvienam įteikta plaketė-žymuo, kaip įvertinimas už gerai eitas pareigas.

Bendram posėdžiui pasibaigus, naujoji valdyba pasiliko aptarti tolimesnius su jos veikla susijusius klausimus.

“Pasaulio lietuvių” redaktoriaus pareigas ir toliau eiti pakviestas dabartinis jo redaktoriaus Bronius Nainys. Taip pat savo pareigas tęsti pakviesti dabartiniai žurnalo administratoriai Baniūtė ir Romas Kronai.

Lituanistikos katedros Illinois universitete atžvilgiu išsiaiškintas bendradarbiavimo su JAV LB krašto valdyba pagrindas. Kaip sutartį su universitetu pasirašiusioji šalis, PLB valdybos įsteigtas ir nuo mokesčių atleistas organas vardu PLB fundacija (Lithuanian World Community Foundation) ir toliau lieka teisiškai atsakingas už katedros steigimo realizavimą. Tačiau JAV LB krašto valdybos narių pasiūlytu ir PLB seimo priimtu nutarimu ligšiolinė padėtis pasikeitė tik ta prasme, kad JAV LB krašto valdybos žinion perkelta katedrai reikalingų lėšų telkimo funkcija. Konstatuota, jog šią funkciją JAV LB krašto valdyba jau pradėjo atlikti, paskirdama anksčiau sudarytam lėšų telkimo komitetui vadovauti savo valdybos narių, JAV švietimo tarybos pirm. Joną Kavaliūną. Komiteto atstovas M. Drunga posėdyje pranešė, jog komitetas yra priėmęs bei pradėjęs vykdyti realistišką darbo planą pirmajai 200,000 dol. įmokai šį rudenį

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. Sėdi iš k.: Milda Lenkauskienė, dr. Tomas Remeikis, Vytautas Kamantas, pirm., Birutė Jasaitienė. Stovi iš k.: Raimundas Kudukis, Mykolas Drunga, Gintaras Grušas, PLJS pirm., Algimantas Gečys. Nuotr. Jono Kuprio

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS ČIA PAT

Lietuvos vyčių centro valdyba, birželio 4 susirinkusi Aušros Vartų parapijoje New Yorke, galutinai nusprendė artėjančio seimo eigą.

sutelkti. Šis darbas neapsisėis be koncentruotų ir skubių pastangų, prie kurių ir PLB valdyba įsipareigojo pilnai prisidėti.

Pritarta taip pat ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Chicagoj steigimui. Pagal to centro įstatus į jo direktorių tarybą kviečiamas ir PLB atstovas, kuriuo paskirtas ir sutiko būti dr. Antanas Razma.

Vykdam seime PLB pirm. V. Kamanto ir Vliko pirm. dr. K. Bobelio pasirašyto pareiškimo įsipareigojimą, nutarta PLB valdybos visuomeninių reikalų vicepirmininkui ir jo sudarysimai visuomeninių reikalų komisijai pavesti suformuluoti gaires pasitarimam su Vliku ir numatyti 3 PLB atstovus tiems pasitarimams pradėti. Komisijos pasiūlytas gaires ir atstovus tvirtins PLB valdyba savo ateinančiame posėdyje spalio 1.

PLB

D, MONGIRDAITĖS KONCERTAS KENNEBUNKPORTE, MAINE

Pačiam vasaros vidury, liepos 31, sekmadienį, pranciškonų gražiojoje vasarvietėje įvyko gražus ir iškilus solistės Daivos Mongirdaitės koncertas, kuriam akomponavo pasaulinio garso pianistas William Smiddy, dabar įstojęs į pranciškonų vienuolyną. Šie abu menininkai ir padarė koncertą vieną iš gražiausių šiame sezone.

Solistė Daiva Mongirdaitė turi gražaus tembro, gana stiprų balsą. Balsas apvaldytas, laisvai ir gražiai plaukia per visokias gaidas. Tikrai buvo miela klausytis jos dainavimo. Solistė nuolat dirba, vis tobulina savo dainavimo techniką, plėsdama repertuarą.

Koncerto repertuaras

Šiame koncerte solistė atliko tokių repertuarą:

“Ciascun lo dice” iš Donizetti operos La Figlia del Reggimento; trys Schuberto dainos — An die Musik, Gretchen am Spinnrade, Du bist die Ruh; Marenkas arija iš Smetanos ope-

ros Parduotoji nuotaka (dainavo angliškai); Tykia, tykia Nemunelis teka, Išdykęs rudenelis — abi Br. Budriūno; Yum Yum's daina iš Gilbert ir Sullivan operetės “The Mikado”; trys A. Vanagaičio dainos — Dobilėlis, Ilgėjimas, Aš bijau pasakyti; trys dainos iš Romberg operetės “New Moon”, tos dainos buvo — Softly, as in a morning sun-

(nukelta iš 8 psl.)

LATVIŲ IR LIETUVIŲ OPEROS

(atkelta iš 4 psl.)

meniškiausioje formoje. Kas gi galės tinkamai įvertinti nuostabiųjų chormeisterių Alfonso Gečo ir Emilijos Sakadolskienės triušą? Visam spektakliui graščiau vadovavo dirigentas Alvydas Vasaitis.

Spektaklyje buvo įvestas ir baletas. Jo choreografe — Violeta Karosaitė. Daugelyje operų yra tekę matyti ir baletu įtarpų, bet šį kartą teko patirti žodžiai. Už tokių puikų dainavimą didžios padėkos nusipelnė Lietuvos operos choristai, o taip pat ir jiems talkinę Dainavos atstovai, aukodami tiek pastangų lietuviško žodžio perdavimui

nemalonią staigmeną. Tai tikras klasikinės operos išniekinimas, kai neva baletu šokėjai scenoje verčiasi per galvą kaip pigaus cirko klaunai.

Meniškos Ercole Sormanai dekoracijos buvo pasiskolintos iš Milano.

Tenka tik padėkoti Lietuvos operos vadovybei su pirmininku Vytautu Radžiumi priešaky už šio muzikalaus kolektyvo išlaikymą. Džiugu, kad graži tradicija pramatoma palaikyti ir toliau. 28-tame sezone, 1984 balandžio 28-29 bus stamos “Faustas” Sterling Morton aukštesniosios mokyklos salėje.

Kornelijus Bučmųs

MAŽLIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS

(atkelta iš 3 psl.)

tį darbą, jis buvo išrinktas garbės pirmininku su teise dalyvauti ir balsuoti visuose valdybos posėdžiuose. Naujuoju MLR sąjūdžio pirmininku išrinktas teisininkas Kristupas Kikutis iš Collinsville, Illinois.

Prof. M. Brakas suvažiavimo dalyvių vardu išreiškė padėką už puikiai atliktą darbą šio suvažiavimo rengimo komitetui: Kristupui Kikučiui — pirmininkui, Ramūnui Buntiniui, Vincui Žiobriui ir Algiui Regiui bei komitetui talkinusiems — Viliui Albrechtui, Viliui Trumponui Jr., ir Algiui Kleinaičiui. Padėkos verti ir visi suvažiavimo dalyviai.

IR

— Draugo dienraštis paskelbė trisdešimt trečią romano konkursą. Rankraščiam įteikti paskutinė data 1983 lapkričio 1. 2000 dol. premijos mecenatė yra Jadvyga Zdanavičiūtė-Pupelienė.

— Kun. Kostas Veselauskas, staiga miręs Petershausene, V. Vokietijoje, palaidotas rugpjūčio 5 vietos kapinėse. Velionis buvo gimęs 1921 liepos 2, kunigu išventintas Romoje 1948 vasario 21. Dirbo vokiečių parapijoje Amerikoj liko brolis dail. Romas Viesulas ir šeima.

— Washington, D.C. Dail. Adomo Galdiko meno darbų paroda ir solistės Ginos Čapkauskienės koncertas įvyks rugsėjo 24, šeštadienį, Latvių namuose, Rockville, Md. Paveikslai bus atvežti iš Putnamo, iš dailininko palikimo seselėm. Dalis paveikslų bus parduodama. Pelnas skiriamas Putnamo seselėm.

— Vokietijos Lietuvių Bendruomenėj. Bonnos-Koelno apylinkė Annaberge rugsėjo 17 rengia Dariaus ir Girėno skrydžio ir tragiškos mirties 50 metų sukakties minėjimą. Romuvoje spalio 28-29 bus Lietuvių Kultūros Instituto suvažiavimas, o lapkričio 19 ten pat bus Lietuvių Bendruomenės Vokietijos darbuotojų suvažiavimas.

— Mokytojas Jonas Kavaliūnas, Beverly Shores, Ind., vadovauja komitetui, telkiančiam lėšas Lituanistikos katedrai Illinois universitete įgyvendinti. Komiteto adresas: World Lithuanian Community Foundation, Inc., 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Telef. 312 778-2200.

— Kun. Paskalis Sabas, iki šiol buvęs klebonu Šv. Ignacijaus parapijoje, Sinking Springs, Pa., perkeltas klebono pareigom į Šv. Jurgio parapiją, Shenandoah, Pa. Anksčiau Šv. Jurgio parapijoje klebonavo prel. Juozas Neverauskas.

— Ryšininku prie Alto JAV Lietuvių Bendruomenė paskyrė dr. H. Brazaitį, Altas savo ryšininku prie Lietuvių Bendruomenės paskyrė Teodorą Blinstrubą, vieną iš Alto vicepirmininkų.

— Raimundo L. Pažeros fondas įsteigtas 1981 Los Angeles mieste Elenos ir Juozo Pažerų jų tragiškai žuvusio sūnaus Raimundo mirties dešimtmečio progą. Fondas metinėmis premijomis remia lietuvių kilmės jaunimą, studijuojantį lituanistiką. Šiometinė 1000 dol. premija atiduota lituanistikos katedrai Illinois universitete Chicagoje.

— Romuvos sodyba ir Vasario 16 gimnazija iki šiol priklausė Hemsbacho miestui, Baden-Wuerttembergo provincijos valdžiai. Nuo liepos 1 pakeičiamos sienos ir gimnazija priklausos Hesseno provincijai. Gimnazijos direktorius A. Šmitas, kuratorijos pirmininkas kun. A. Bernatonis ir M. Buivys aptarė su Hesseno socialinės ministerijos pabėgėlių skyriaus vedėju Karl Mai ir biudžeto referentu Wagneriu gimnazijos tolimesnį veikimą. Provincijos valdžia pažadėjo remti gimnaziją ir berniukų bendrabučio statybą.

— Rosario (Argentinoj) Lietuvių Bendruomenė išsirininko naują valdybą, kurios pirmininku išrinktas J. Papečys, vicepirmininkas P. Daugis, sekr. M. Dobilevičiūtė-Ezot, išd. M. Bendinskas, nariai T. Klimaitė-Routeboul, O. Papečienė. Revizijos komisija: T. Matulis, E. Gruzdienė ir J. Guzas. Rosario LB gyvuoja jau 33 metus. Per tą laiką buvo 12 pirmininkų, iš kurių 8 jau mirę ir dabar nuolat prisimenami.

SANTAROS-ŠVIESOS FEDERACIJOS TRISDEŠIMTOJO SUVAŽIAVIMO 1983 m. RUGSĖJO 8-11 d.d. TABOR FARMOJ, SODUS, MICH.

PROGRAMA

Ketvirtadienis, rugsėjo 8. 2 v.p.p. Vytautas Kavolis, „Bendruomenių ir istorijų susitikimo momentai“.

Romas Misiūnas, „Rusai liberalai ir baltų klausimas iki Pirmojo pasaulinio karo“.

8 v.v. Lidija Šimkutė-Pocienė, „Tautosakos analizė“.

Danguolė Variakojytė, „Antropologija ir fotografija: vizualinio meno ryšys“.

Penktadienis, rugsėjo 9. 9:30 val. Simpoziumas „Lietuvių kultūros istorija: neišryškintos problemos, neišnaudotos metodologijos“. Vytautas Kavolis, Violeta Kelertienė, Algis Mickūnas.

Pokalbis su Anthony Petrosky.

2 v.p.p. Lucija Baškauskaitė, „Sielvartas ir gedulas lietuvių išeivijoje“.

Tomas Remeikis, „Pasyviosios rezistencijos modelis: dviprasmiškumo dimensijos“.

8 v.v. Ramūnas Kondratas, „Vincetas Zygas ir kurru ligos atradimas“.

Pokalbis su Andriumi Eiva.

Šeštadienis, rugsėjo 10. 9:30 val. Simpoziumas „Lietuvė moteris išeivijoje ir krašte: jos santykis su savimi ir kitais, visuomene ir vertybių sistema“. Lucija Baškauskaitė, Ilona Gražytė-Maziliauskienė, Ginta Remeikytė, Emilija Šakadolskienė, Nataša Venclovienė. (Moderuoja Violeta Kelertienė).

2 v.p.p. Rimvydas Šilbajoris, „Sąžinės tematika dabartinėje lietuvių ir rusų literatūroje“.

Bronius Vaškėlis, „Žemdirbio lemtingoji akistata su technika J. Avyžiaus ir V. Rapsutino prozoje“.

5 v.p.p. Santaros-Šviesos Federacijos ir AMM Fundacijos organizacinis posėdis.

8 v.v. Poezijos vakaras: Živilė Bilaišytė, Anthony Petrosky, Lidija Šimkutė, Rimas Vėžys.

Brigita Pumpulytė-Kasinskienė ir Juozas Kasinskas. Smuiko ir pianino koncertas.

Sekmadienis, rugsėjo 11. 10 val. Mykolas Drunga, „Autonomija ir autoritetas“.

Norintieji dalyvauti kviečiami ne vėliau rugsėjo 3 d. registruotis: Suvažiavimo rengimo komisija, c/o Valdas Adamkus, Tabor Farm, Sodus MI 49126. (Tel. 616-925-6404).

Šv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejiui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridėdamas dar 1 dol.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokesį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

Po 20 dol. — J. Rutenis, Chesterfield, MO, dr. A. Laucis, Mt. Olive, Ill.

Po 15 dol. — I. Kazlauskas, Great Neck, N.Y., J. Kundrotas, Bayside, N.Y.

Po 10 dol. — A. Staknis, Elizabeth, N.J., B. Žiogas, Ore-field, Pa., A. Kepalaitė, New York, N.Y., J. Zigmantas, Albany, N.Y., R. Česonis, Ramsey, N.J., J. Gimbutas, Arlington, Mass., A. Kupčinskas, Walpole, Mass.

8 dol. — J. Kisielius, New Haven, Conn.

Po 7 dol. — P. Bivainis, Brooklyn, N.Y., dr. J. Masilionis, Dayton, Ohio.

Po 5 dol. — K. Kubaitis, Pahway, N.J., J. Vilčinskas, London, England, P. Normantas, Elizabeth, N.J., A. Juškys, Elizabeth, N.J., A. Dzikas, W. Hartford, Conn., V. Silėnas, Erie, Pa., kun. J. Bacevice, Cleveland, Ohio, J. Duncia, Wilmington, DE, T. Vainauskas, Hamilton, Ont., O. Barisas, Shrewsbury, Mass., T. Barz, Woodhaven, N.Y., E. Damijonaitis, Riviera Beach, Fla., T. Aleksonis, Brantree, Mass., J. Iškauskas, Paterson, N.J., B. Gailiūnas, So. Boston, Mass., P. Kligys, Ozone Park, N.Y., Ch. Navickas, Piscataway, N.J., P. Nasvytis, Avon, Conn., J. Marcis, So. Amboy, Amboy, N.J., I. Kuslikis, Grand Rapids, Mich.

PADĖKA

Liepos 24 diena bus labai atmintina. Šios dienos lietus ne tik atgaivino gamtą, bet ypatingai sustiprino mūsų viltį ir pasitikėjimą Jūsų gerumu — ar lietus ar giedra mes esame viena Kristuje ir sujungtomis jėgomis, kaip Mistinio Jo Kūno nariai dirbame ir dirbsime.

Todėl gili mūsų padėka visiem atvykusiems į Lietuvius susiartinimo šventę mūsų sodyboje. Nuostabu ir džiugu, kad ūkanotas rytas ir vėliau lietus nesulaikė Jūsų, bet atvykote, dalyvavote ir bendravote kartu. Nuostabų ryžtą parodė mūsų talkininkai, kurie nepaisydami lietaus, dirbo kur kas buvo pasižadėję.

Negalima pamiršti mūsų Neringos mergaičių stovyklautojų, kurios lietui lyjant atviram lauke — pievoje atliko programą. Taip paminėta 40 metų sukaktis nuo pirmosios mergaičių stovyklos Putname. Kas gali sulaukyti, kai jaunystė žygiuoja su daina ir viltimi.

Visi esate mūsų maldose. Galybė — vienybėje.

Nuoširdžiai dėkingos Kristuje Nek. Pradėtosios Marijos Seserys Sesuo M. Aloyza, provincijolė

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Puzino, Rinktiniai raštai. I ir II tomas. Irišti į kietus viršelius. Už abu tomus 35 dol.

B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, iřišta.. 23 dol.

P. Razmino redaguota, Kražiai. Monografija. 12 dol.

A. Gailiušo, Visaip atsitinka. Novelės. 6 dol.

V. Kavaliūno, Dalia. Romanas. 7 dol.

B. Ramanausko, Aš savo dalį atlikau. Religiniai skaitiniai. 12 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuviu Dienos. 5 dol.

A.P. Bagdono, Žodžiai į toli. Poezija. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumus okupacijos metu Pabaltijo kraštuose. 12 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SUVENYRAI

4 dol. — T. Grusauskas, New Britain, Conn.

Po 3 dol. — A. Beard, New Palts, N.Y., N. Bayoras, Pitts-ton, Pa.

Po 2 dol. — M. Grabnickas, Lake Wales, Fla., M. Kvedaras. Iselin, N.J., D. Andruška, Roselle Park, N.J., J. Meškauskas, Brooklyn, N.Y., A. Lafram-boise, Marietta, GA., J. Paške-vičius, Bethel Park, Pa., J. Gla-ser, Woodcliff Lake, N.J.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administraci-ja.

Lietuviška knyga laukia, kad kas ją skaitytų!

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Dainuok ir šok — J. Nakuta-vičiaus su Dana Summers-Stri-gaite, palydint orkestrui "Lietu-va", įdainuota: Ateisiu, mergu-žėlė, ateisiu, Sapnų piliis, Krinta lapai, Myliu, Fernando kar-čiama, Kur gimtinė mylima, Pir-mosios gėlės, Ispaniškos akys, O kam gi tu pabeldei, Gera būti žmogum. Kaina 12 dol.

Taip pat gaunamos ir šios nau-jausios plokštelės: Kalėdos — Aušros Vartų Montrealio choro įgiedotos kalėdinės giesmės. Kai-na 10 dol. Nauja diena — antro-ji dvynukų Šalčių plokštelė iš Vokietijos. Kaina 10 dol. Tarp tostų ir dainų — estradinę mu-ziką atlieka R. Kasputis su gitarų, trumpetės ir akordeono pa-lyda. Kaina 9 dol. Lauksiu ta-voš ateinant — Montrealio vyrų okteto dainos. Kaina 10 dol. Motulės dainos—lietuvių liau-dies dainos. Dainuoja Bostono lietuvių etnografinis ansamblis "Sodauto". Kaina 6 dol. Kur gin-tarais. — Montrealio jaunimo an-samblis atlieka 16 kūrinių. Kai-na 10 dol. Dainos, muzika ir gėlės įvairių kompozitorių ir ar-tistų atlikti 12 kūrinių. Kaina 9 dol. Leonas Baltrus — arijos ir dainos. Kaina 8 dol. Aras...tolū nuo tėvynės — Toronto vyrų choro dainos. Kaina 10 dol. Nerija — Clevelando studentų vieneto dainos. Kaina 8 dol. Pavasaris — dainuoja dvynukai Šalčiai Vokietijoje. Kaina 10 dol. Užaugau Lietuvoj — lietuviškų dainų rinkinys. Kaina 8 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos plokš-telės, naujos lietuviškos knygos ir lietuviški suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Automobiliam lipinukai (de-cal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuotas Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su tri-spalve ir Amerikos-Lietuvos vė-liavomis bei Vyčiu, lipinama išorėj. Kaina po 1 dol.

Lipinukai išorėj LABAS, SVEIKAS ir kiti po 1.50 dol. Lietuva su Vyčiu, L.T. 2 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladė-le (base) — 2 dol.

Šie ir panašūs suvenyrai, lie-tuviškos knygos ir plokštelės gaunama Darbininko adminis-tracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VASAROS PASISKAITYMAI

A. Kairys, Kelionė į Vilnių. Premijuotas romanas. 10.00 dol.

J. Burkus, Gaila minios. Reli-giniai mąstymai. 8.00 dol.

B. Raila, Raibos agavos. Prisiminimai. Kietais viršeliais. 12.00 dol.

G. Galva, Ernestas Galva-nauskas, politinė biografija. Kie-tais viršeliais. 18.00 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas oku-putoj Lietuvoj. 8.00 dol.

B. Ramanauskas, OFM, Aš savo dalį atlikau... Religinis straipsnių rinkinys. 12 dol.

A. Gailiušis, Visaip atsitin-ka. Novelės. 6 dol.

V. Kavaliūnas, Dalia. Roma-nas, kietais viršeliais, 7 dol.

Pr. Razminas, Kražiai. Dides-nio formato, iřišta. 12 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, iřištas. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, iřištas. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sū-kuriuose. Iřišta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zo-noje. Pergyvenimai Sibire. 10 dol.

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. Gausiai iliustruota, iřišta. 20 dol.

Br. Kviklys, Vilkaviškio vys-kupija. Gausiai iliustruota, iři-šta. 23 dol.

J. Brazaitis, Raštai. I, II ir III tomai

A.A. ANTANUI IVAŠKAI MIRUS

A. a. Antano Ivaškos atminimui Kultūros Židiniui New York'e artimieji ir draugai suaukojo 245 dol. Aukojo: Rimas ir Elna Vaišniai, Danutė Jakienė, Aldis ir Vida Penikai, Gerimantas Penikas, Liuda Gudeliene, Rimas ir Nijolė Žukauskai, Saulius ir Gražina Janušai, Antanas ir Danutė Bobeliai, Jadžė Gri-gienė, Eleonora Gantautienė.

A. a. Antano Ivaškos atminimui Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolynui Putnam, Conn., suaukota 95 dol. Aukojo: Ignas ir Dangira Budriai, Kristina Šerkšnienė, Jurevičių šeima, Stepas Blynas, Viktoras Vaitkus ir Agnė Lazdauskienė.

A. a. Antano Ivaškos atminimui Maironio lituanistinei mokyklai New York'e 15 dol. pa- aukojo G. Žemaitaitis.

A. a. Antano Ivaškos atmini- mui gėlių atsiuntė šie artimieji ir draugai: I. Banaitienė ir D. Banaitis, S. ir V. Valukai, J. ir G. Cudauskai, R. ir H. Hennings, N. ir J. Ulėnai, G. ir S. Bo- belia, A. ir J. Maldučiai.

A. a. Antano Ivaškos vaikų mokslo fondui aukojo šie arti- mieji ir draugai: J. ir J. Kariai, V. ir V. Vebeliūnai, A. Vedec- kas, G. ir M. Erciai, T. ir A. Gečiai, A. ir B. Petrikai, S. ir M. Liaukai, J. ir E. Janiūnai, A. Pesys ir A. Pesytė, V. ir I. Alksniniai, A. ir D. Dzikai, A. ir V. Jankauskai, A. ir M. Mari- jošiai, G. ir J. Stankūnai, D. ir V. Vaitkai, D. Grajauskienė, A. Gar- bauskai, V. ir R. Bariai, A. Ba- riūtė, R. Barius, A. Lazdaus- kienė, V. ir E. Vaitkai, V. ir C.

Miller, D. Švelnienė, A. ir S. Marcavage, J. Valinčius, G. ir R. Liaukai, A. ir J. Landsbergiai, A. ir K. Pintsch.

MIRĖ JONAS SABAS

Jonas Sabar, kun. Paskalio Sa- bo tėvas, mirė ir rugpjūčio 8 palaidotas Resurrection kapi- nės, Philadelphia. Nuliūdime dar liko žmona Elena, dukte Te- resė Hentzke, kitas sūnus Pran- ciškus su šeima, 7 anūkai ir 7 pranūkiai.

Laidotuvių mišias Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, Phila- delphijoje, koncelebravo apie 20 kunigų. Pagrindinis celebrantas buvo sūnus kun. Paskalis Sabas. Dalyvavo 15 seselių ir daugybė parapiečių. Prel. Vito Martuse- vick pasakė pamokslą. Klebonas kun. Juozas Andrulionis sukab- bėjo maldas prie karsto bažny- čioje ir kapinėse.

Mišių metu giedojė Šv. Ignaci- jus parapijos choras iš Sinking Springs, Pa.

SU J. BRAZAUSKU ATISISVEIKINANT

Miesto bokšto laikrodis, atskaitęs vakaro devynis dūžius, nutilo. Lyg po sunkaus darbo, nusiviro ranka tauraus bičiū- lio... Ilgų tremties metų vėjai palaužė lietuviško ažuolo ka- miens.

Visą Waterburio ir Connecti- cuto lietuvišką visuomenę su- krėtė liūdna ir slegianti žinia: liepos 24 keleta minučių po devynių Waterburio miesto ligo- ninėje "Medical Center" amži- najam poilsiu užmerkė akis Jo- nas Brazauskas.

Jaunystėje pamėgęs gamtą, grožėjosi lietuviškų girių ošimu. Dotnuvos Žemės Ūkio Akade- mijoje baigęs miškininkystės fa- kultetą, jaunų dienų energiją at- davė tėviškės miškam. Apsigink- lavęs diplomuoto miškininko ži- niomis, Jonas žengė į plačiasias Lietuvos girias, mokė jaunes- niuosius už save, skiepydamas meilę ir pagarbą jaunam daige- liui...

Eidamas įvairias atsakingas pareigas miškų departamente įvairiose urėdijose, pastoviai įsi- kūrė Panemunės inspektoriato vyriausiu miškų inspektoriumi.

Naujosios Anglijos šaulių išvyka

Trakų Rinktinės šaulių sto- vykla vyks rugsėjo 3-5 lietuvių pranciškonų vasarvietė, Kenne- bunkport, Maine. Jau yra nema- ža užsiregistravusių. Atvyks šaulių iš Kanados, Floridos, New Yorko, Rinktinės pirminin- ko inž. J. Stašaičio rūpesčiu sudaryta plati ir įvairi progra- ma. Bus rimtų paskaitų, šaudy- mo rungtynės, o šeštadienio va- kare susipažinimo balius. Yra didelis maudymosi baseinas su jūros vandeniu. Kviečiami šau- liai ir svečiai. — V.B.

Lietuviai Bostono parodoje

Bostone liepos 25-31 buvo su- ruošta meno paroda. Jos tikslas buvo duoti progą dalyvauti ne- žinomiems dailininkams. Parodą suruošė Sheraton Corp., Quincy Market viršutinėje rotundoje. Parodoje dalyvauti buvo pa- kviešti ir Ramunė Jauniškytė bei Edmundas Leveckis.

Ramunė šiais metais baigė Massachusetts College of Art. Dar būdama mokykloje, atliko eilę profesionalinių darbų. Logo dėl "Art Connections

Audringi vėjai iš rytų ir vaka- rų išbloškė Joną su jauna šeima į žiaurų tremties kelią.

Waterburyje prasideda gyve- nimas iš naujo. Nors svetimos žemės kelias sunkus ir nelygus, Jonas rankų nenuleido: jis ilg- ametis Balfio pirmininkas, ramo- vėnas, lietuviškų klubų narys, Lietuvos Bendruomenės narys, pavyzdingas Šv. Juozapo parapij- jos narys.

Jonas — menininkas, vaidina įvairiuose Waterburyje stato- muose vaidinimuose, kitus re- žisuoja. Jo sodrus baritonas yra ramstis parapijos chore. Jonas buvo sutinkamas ir matomas vi- sur. Šiandien Jonas išėjo poil- siui.

Tyliai sakant sudiev, Jonai, jo gyvenimo draugei, žmonai, dan- tų gydytojai Albinai, dukteriai Jonei ir giminėm mano gili užuojauta.

Romas Pakalnis

Ltd.", viršelio iliustracija "In- dustry" žurnalui. Faneuil Hall projektui "The Expanding Can- vas" Ramunė sukūrė reklaminį lapą.

Šioje parodoje Ramunė daly- vavo su skulptūros ir kaligra- fijos darbais. Darbai pasižymi ypatingu kruopštumu, kuris šių dienų mene retai pastebimas, ypatingai jaunų menininkų tarpe.

Edmundas Leveckis, mėgėjas fotografas, parodoje dalyvavo meninės fotografijos srityje. Anksčiau Edmundas yra dalyva- vęs Bostono miesto metinėje parodoje Boston Common. Yra laimėjęs premiją J&B konkurse už nuotrauką "Tyluma". Edmun- do nuotraukose matosi puikus detalių išgavimas ir gera kompo- zicinė forma.

Ramunei ir Edmundui tenka palinkėti kantrybės ir darbo. Tik- kėjimės, kad neužilgo vėl juos palašime pamatyti. — V.L.

Iš amerikiečių laikraščių

Liepos 5 laikraštis The Daily Transcript straipsnyje "It's a honey of a hobby" rašo apie Victor Thomas ir jo bites. Įde- ta eilė jo fotografijų prie avilių ir su bičių koriais. Rašoma, jog 72 metų Victor Thomas yra lietuviškos kilmės. Jo tėvai atvy- kę iš Lietuvos. Jį esą galima pa- vadinti "as a bee master". Straipsnis ilgas ir jame rašo- ma iš pasikalbėjimo su juo apie bičių gyvenimą, kaip jas laikyti ir pan.

Tame pačiame laikraštyje lie- pos 6 straipsnyje "Soviets con- tinue to dominate" rašoma apie sovietų laimėjimus plaukime. Ten minimas ir Robertas Žulpa, kuris 200 metrų plaukime lai- mėjo sidabro medalį, o Iškutė Buzelytė 100 metrų plaukime ir- gi gavo sidabro medalį. Tik jie niekur neminimi kaip lietuviai.

Liepos 15 laikraštis The Pilot straipsnyje "Mean and Nasty" Butkus has another Gentle side". Butkus buvęs žinomas futbolo žaidėjas ir gana grubus. Tačiau jo antroji pusė, kad jis auginąs gražią šeimą, lankąs su visa šeima bažnyčioje ir dalyva- jęs kitoje bažnyčios veikloje. Jis esąs kilęs iš Chicagos.

Liepos 21 The Wall Street Journal rašo apie Allan Buck- hant "The 58 year old Lithuan- ian-born production executive. Straipsnis ilgas ir rašoma apie jo kovą dėl jo teisių į pelną ir ypač apie filmą "Victor/Vic- toria".

Liepos 15 The Daily News rašo "Alan Arkin: enter smil- ing". Tame straipsnyje yra toks sakiny: He defends some of those movies, like "The In- Laws", but acknowledges others were "not so good". Among his recent roles, in fact, he seems most pleased with a TV film "Defection of Simas Kudirka".

Sudarykite testamentus

Petro Viščinio vedama lietu- vių radijo valanda Laisvės Var- pas kiekvienoje savo programoje kelia ne tik aktualius mūsų vi- suomeninio bei politinio, ar kul- tūrinio pobūdžio klausimus bei

juos nagrinėja, bet taip pat patei- kia praktiškų patarimų kaip tvar- kytis, kad galėtume susilaukti kuo geriausių rezultatų sau ir savo tautai net ir po mirties.

Liepos 24 d. programos pagrin- dinė mintis buvo skirta mūsų turto sutvarkymui taip, kad po mirties jis atitektų tiems, kuriems palikėjas buvo numatęs, o ne šio krašto valstybės išdui ar net So- vietų Sąjungai, kuri per specia- lius savo agentūras medžioja lie- tuvių palikimus laisvajame pasaulyje.

Kovoje dėl Lietuvos laisvės ir lietuviškos išlaikymo už jos ribų kiekvienas iš mūsų gali likti gy- vas net ir po mirties, jei iš anks- to pasirūpinsime, kad mūsų tur- to bent dalis būtų skirta tom lie- tuviškom institucijom, kurios dirba Lietuvos išlaisvinimui ir lietuviškos išlaikymui, pareiškė Petras Viščinis.

Tautos Fondo garbės pirmi- ninkas prel. Jonas Balkūnas il- gesnėje kalboje konkrečiai nuro- dė, kodėl kiekvienas turėtų su- daryti testamentą, neužmiršda- mas lietuviškų reikalų, pirmoje eilėje Tautos Fondo. Jo tvirtini- mu kiekvienas metais Sovietų Sąjunga gauna apie 6 mil. doler- ių iš lietuvių palikimų vien dėl to, kad nebuvo sudaryti testa- mentai, ar jie buvo sudaryti ne- vykusiai. Prelatas ragino sudar- yti testamentus pas advokatą ar kreiptis testamentu sudarymo reikalu į Tautos Fondą, kurio advokatai nemokamai sudarys testamentus ar duos nurodymus, kaip juos reikia sudaryti, kad jie galiotų.

BOSTONO RENGINIAI

Šaulių rinktinės suvažiavimas ir Martyno Jankaus šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas Brocktone rugsėjo 18.

Spalio 1 Kultūrinis subatvaka- ris Tautinės S-gos namuose So. Bostone.

Spalio 2 Laisvės Varpo rudeninis renginys So. Bostono Lie- tuvių Piliečių D-jos salėje.

Spalio 15-16 — Dail. Vytauto Igno kūrinių paroda Lietuvių Piliečių D-jos IV-to aukšto salė. Rengia Liet. Skautybės Fondo valdyba.

Brocktono Balfio 72 skyrius spalio 22, šeštadienį, 6:30 val- vak. rengia rudens šalpos va- jaus pobūvį Sandaros salė, 30 Intervale St., Brocktone.

LAISVĖS VARPAS sekmadie- niais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV- FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broad- way, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Dar- bininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

JŪRA STRIMAITIS, ADVOKATĖ — KEHOE, DOYLE, PLAYTER, NOVICK & STRIMAITIS — Nine Hamilton Place; Boston, MA. TEL.: 617-338-0070 Lynn, MA., TEL.: 617-599-8188. Mūsų devynių advokatų firma specializuojasi įvairiose srityse.

Gimnazijos laikų geram draugui, dipl. miškininkui

A.A. JONUI BRAZAUSKUI

mirus, jo žmonai Albinai, dukteriai su šeima, kitiems giminėms ir artimiesiems reiškiu širdingą užuojautą.

Ona Liorentienė
Florida

Dideliam teatro mylėtojui ir lietuviškos dainos puoselėtojui

A.A. PAULIUI RŪTENIUI

Australijoje mirus, giliam liūdesy likusiems broliui dail. Jonui Rūteniui, brolienei Verutei, seseriai Onutei Osmolskienei ir kitiems artimiesiems reiškiame užuojautą ir meldžiamės už Pauliaus sielą.

Balys ir Dalila Mackalaitė
Ormond Beach, Florida

A.A. ANTANUI IVAŠKAI

mirus, jo žmonai Gintarei, vaikam Ritonei, Tomui, Pauliui ir Gailėi, tėveliui Pauliui, seseriai Teresei Landsbergienei su šeima ir Gintarės mamytei Irenai Banaitienei su šeima nuoširdžiausią užuojautą reiškia

Ateitininkai

A.A. ANTANUI IVAŠKAI

mirus, giliame nuliūdime likusius jo žmoną Gintarę Ivaš- kiene-Banaitytę ir vaikučius, netekusius vyro bei tėvo, taip pat jos motiną Ireną Banaitienę ir sūnų Donatą, neteku- sius žento bei svainio, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Elena ir Henrikas
Andruskos

A.A. JUOZO BARTKAUS

mirties metinės buvo paminėtos Apreiškimo parapijos bažnyčioje koncelebracinėmis mišiomis, kurias aukojo kun. J. Pakalniškis, kun. P. Žemeikis ir kun. A. Žemeikis. Po mišių buvo pašventintas paminklas kapinėse.

Dėkoju kun. Jonui Pakalniškiui, kun. Petriui Žemei- kiui ir kun. Alfredui Žemeikiui už paaukotas mišias bei paminklo pašventinimą Cypress Hills kapinėse. Taip pat dėkoju visiems, kurie dalyvavo metinių iškilmėse.

Birutė Bartkienė

A.A. Inž. ANTANUI IVAŠKAI

mirus, gilią užuojautą reiškiame žmonai Gintarei, vaikams bei kitiems giminėms ir artimiesiems.

Aldona Krulikienė ir
Ričardas Krulikas — krikšto sūnus

Mylimam broliui

PAULIUI RŪTENIUI

Australijoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame mielus priete- lius — seserį Onutę Osmolskienę, broį Joną Rūtenį ir jų šeimas.

Vytautas ir Birutė Ignai

A.A. PAULIUI RŪTENIUI

Australijoje mirus, liūdinčius broį Joną su žmona Verute ir sesutę Onutę Osmolskienę nuoširdžiai užjaučiame.

Liusė ir Stasys Mineikiai

A.A. PAULIUI RŪTENIUI

Australijoje mirus, liūdesio prislėgtus seserį Onutę Osmolskienę ir broį Joną Rūtenį bei jų šeimas giliai užjaučiame.

Elena ir Henrikas Andruskos

"Amber Holidays"

1983 M. EKSORSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

rugsėjo 7	\$1338.00	Spalio 5	\$1229.00
Rugsėjo 19	\$1143.00	gruodžio 26	\$1175.00
Rugsėjo 26	\$1110.00		(su Ryga)

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lyds vadovai.

Registracijos, informacijos reikalui SKAMBINKITE 1-800-722-1300 (TOLL FREE) Massachusetts ir Kanadoje 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Istaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS. Prices are based on double occupancy and are subject to change

Norintiem atsikviesti giminės atostogom — sutvarkome dokumentus.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Maldininkų kelionė už Lietuvą rengiama rugpjūčio 28 į Auriesville šventovę. Programoj paskaita apie Lietuvos persekiojamą Bažnyčią, Kryžiaus Keliai, koncelebruotos mišios. Kelionę organizuoja Lietuvos Katalikų Religinė Šalpa. Nuo Kultūros Židinio patogus autobusas išvyks 7:30 val. ryto. Daugiau informacijų skelbime šiame puslapyje.

Maironio lituanistinė mokykla naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 10, šeštadienį, 9 v.r. įprastinėje vietoje — Holy Child Jesus parapijos mokykloje, 111 Street ir 85 Rd. kampas, Richmond Hill, N.Y. Mokyklos vedėja Aldona Marijošienė primena, kad visi mokiniai turi perskaityti bent vieną lietuvišką knygą. Apie tai buvo kalbėta baigiant praeitus mokslo metus.

Kun. Pranas Jaraška, Sunny Hills, Fla., katalikų parapijos klebonas, rugpjūčio 11 Pensacola, Fla., seselių širdiečių ligoninėje turėjo sunkią širdies arterijos operaciją. Draugai jam linki greitai pasveikti. Tuo tarpu ligonį pavaduoja kun. Antanas Kardas, taip pat gyvenęs Sunny Hills, Fla.

Henrikas Valavičius, PLB VI-ojo seimo atstovas iš Brazilijos, iš Chicagos grįždamas į Sao Paulo, lydimas P. Matekūno iš Richmond Hill, N.Y., lankėsi Kultūros Židiny, pranciškonų vienuolyne, o taip pat ir Darbininko įstaigoje.

Aldona Krulickienė iš St. Petersburg, Fla., atvyko į New Yorką aplankyti sūnaus su marčia, draugų bei pažįstamų. Ta proga St. Petersburgo lietuvių klubo valdybos pavesta užmezgę ryšius su New Yorko "Jinai ir trys gintarai" muzikiniu vienetu, kurį kviečia atlikti meninę programą St. Petersburgo lietuvių klube spalio mėnesį.

PASIŽYMĖJĘS JAUNUOLIS

Aušros ir Zigmo Dičpinigaičių jauniausias sūnus Paulius birželio mėn. baigė Sv. Tomo apaštalo Woodhavene pradinę mokyklą aukščiausiais pažymiais. Diplomų įteikimo iškilnėse jis pasakė ir atsisveikinimo kalbą (valedictorian).

Paulius gavo ketveriame metam stipendiją į Regis aukštesniąją mokyklą. Jis apdovanotas aukštinėje juosta (first honors) kaip išbuvęs geriausias mokinių per visus aštuonerius metus. Jam įteiktas aukso medalis už pažangumą anglų kalboje. Kitas aukso medalis įteiktas už bendrą pažangumą. Dar gavo specialų pažymėjimą už dalyvavimą vyskupijos matematikų lygoje. Kitą specialų pažymėjimą su medaliu gavo iš katalikų karo veteranų už pažangą Amerikos istorijoje. Dar atžymėjimai suteikti už pasižymėjimą religijos pažinime, anglų kalboje, geografijoje bei krašto pažinime ir skaityme. Specialų sveikinimo pažymėjimą įteikė ir assemblymanas Frederick Schmidt.

Paulius Dičpinigaitis

Asta Kučinskaitė iš Londono, dalyvavusi VI-jame PLB seime kaip Anglijos lietuvių atstovė, talkinanti Europos Lietuvio savitrašio redakcijoje, grįždama į Europą, lankėsi ir New Yorke. Gintaro Karoso lydima, aplankė Darbininko įstaigos ir A. Galdiko vardo galeriją.

Lietuvos vyčių 110 kuopa iš V. Atsimainymo parapijos, Maspeth, N. Y., rugsėjo 10 - 11 organizuoja maldingą kelionę į Washington, D.C. Mišios didžiausioje Amerikos šventovėje, Washingtono miesto apžiūrėjimas, vizitas Lietuvos atstovybėje. Kelionės kaina, įskaitant transportaciją, nakvynę, miesto apžiūrėjimą ir 4 valgius — tik 79 dol. Dėl informacijų teirautis šiais telefonais: Elena Matulionytė 212 326-3398 arba Jonas Adomėnas 212 497-5212.

Amerikos Lietuvių Piliiečių (Suffolk County, Inc.) valdyba kviečia narius su šeimomis ir pažįstamais į metinę gegužinę rugpjūčio 28, sekmadienį, 1 val. popiet Church of the Resurrection parke, Edgewater ir Mayflower Ave. kampas, Smithtown, Long Island, N.Y. Įėjimas 2 dol. asmeniui, vaikam nemokamai.

Lietuvių Skautų Sąjungos jubiliejinė stovykla Aušra lietuviškosios skautijos 65 metų sukakties proga pasveikino ir Darbininko redakciją. Sveikinimą pasirašė stovyklos viršininkas v.s. Sigitas Miknaitis ir 24 vadovai. Dėkojame už prisiminimą ir sveikinimus.

Poetas Bernardas Brazdžionis lankėsi Anglijoje, Švedijoje ir Vokietijoje. Iš Švedijos drauge su Juozu Lingiu atsiuntė sveikinimus Darbininko redakcijai.

Mečys Razgaitis rugpjūčio 14 Aušros Vartų parapijos bažnyčioje giedojo savo naują sukurtą giesmę — Sveika Marija. Pats pritarė ir vargonais.

Pensylvanijos Lietuvių diena, šiemet surengta jau 69-tą kartą, įvyko rugpjūčio 14 Lake-wood Parke, Barnesville, Pa. Dalyvavo keliolika tūkstančių žmonių ir visi linksmynai gražiame parke. Pasitaikė ypač puikus oras. Įvairūs prekybininkai dalyvavo su lietuviškomis knygomis, plokštelėmis, įvairiais suvenyrais. Buvo ir kultūrinė programa, kurią pradėjo Lietuvos vyčių 144 kuopos pirmininkas Joseph Yezulinas. Ši kuopa kaip tik daugiausia ir pasidarbavo šios Lietuvos dienos rengime. Po maldų ir Amerikos himno Lietuvos vyčių 144 kuopos jaunieji iš Frackville ir New Philadelphia padainavo. Su dainomis pasirodė ir Žarijos choras. Tautinius šokius šoko Lazdyno grupė iš Rochesterio. Programa baigta Lietuvos himnu.

Loreta Stukienė, Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininkė dalyvaudama Baltuosiuose Rūmuose Baltų Laisvės Dienos paskelbimo iškilnėse, prezidentui R. Reagan per Liną Kojelį įteikė gintarinius papuošalus. Prezidentas L. Stukienėi padėjo gražiu laišku.

Long Island Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubas rengia savo metinę

GEGUŽINĖ

rugpjūčio 28, sekmadienį, 1 val. popiet Church of the Resurrection Parke, Edgewater ir Mayflower Ave. kampas, Smithtown, L.I., N.Y. (vakarinėje miesto dalyje, netoli geležinkelio stoties).

Įėjimas 2 dol., vaikam nemokamai.

Klubo valdyba kviečia visus praleisti dieną gražiame bažnyčios parke.

Marytė ir Jonas Kuncos iš Buenos Aires, Argentinos, yra atvykę į New Yorką ir sustojo pas Marytės tėvelius — Antaną ir dr. Emiliją Matulaičius, Richmond Hill, N.Y. Jie abu dalyvavo jaunimo kongrese Chicagoje.

Aktorius Vitalis Žukauskas ir Daiva Kezienė iš New Yorko atliko programą rugpjūčio 13 bankete Frackville, Pa., kuris įvyko Pensylvanijos Lietuvių dienos išvakarėse. V. Žukauskas visus dalyvius linksmino ir labai gerai nuteikė savo humoristine programa. D. Kezienė vietos lietuvių supažindino su Sovietų agentų ir OSI amerikiečių įstaiigos bendromis pastangomis kaltinti Amerikoj gyvenančius pabaltiečius nacių atliktais nusikaltimais.

Šaulių stovykla-kultūrinis savaitgalis, rengiamas Naujosios Anglijos Trakų šaulių rinktinės, šiemet įvyks Darbo Dienos savaitgalį, rugsėjo 3-5, pranciškonų vasarvietėje Kennebunkport, Maine. Programoje bus paskaitos, minėjimai, paradai ir šaudymo varžybos. Į šį savaitgalį pakviesti ir New Yorko šauliai. Šauliai, kurie planuoja dalyvauti šiame pramoginiame savaitgalį, dėl papildomų informacijų kviečiami iki rugpjūčio 25 susisiekti su New Yorko šaulių kuopos sekretorium š. Kazimieru Bačausku telefonu 212 846-5543.

Spinduliai, LSS jubiliejinės stovyklos — Aušra — laikraštėlis, Nr. 1 ir 2 pasiekė ir Darbininko redakciją. Turiny oficialių asmenų sveikinimai, žinios iš stovyklos gyvenimo. Neatruks ta ir iliustracijų. Vyr. redaktorė s. Birutė Kidolienė, talkina v.s. Bronius Žalys. Techninė pagalba v.s. Reginos Petrutienės ir v. sk. sl. Linos Kidolytės. Fotografai s. fil. Jonas Tamulaitis. Vinjetė dail. Pauliaus Jurkaus.

Janinai Gerdvilienei iš St. Petersburg, Fla., lankantis New Yorke, Darbininko peraitame numeryje buvo parašyta, kad ji yra Tautos Fondo įgaliotinė St. Petersburg. Turėjo būti — Lietuvių Fondo įgaliotinė. Už klaidą atsiprašome.

Bridges, Lithuanian-American Newsletter, 1983 Nr. 9 — rugsėjo mėn. — jau išspausdintas ir siunčiamas prenumeratoriam. Turiny keletas straipsnių mokyklos temomis, ištrauka iš A. Solženycyno žmonos pareiškimo JAV delegacijai Jungtinėse Tautose, rašoma apie Vasario 16-osios gimnaziją Vokietijoje, tęsiama Algirdo Budreckio straipsnių serija apie mūsų šaknis, pristatomas skulptorius Vytautas Kašuba, pateikiama vaizdų iš II Pasaulio Lietuvių Dienų Chicagoj. Biuletėnis skiriamas lietuviškai nekalbantiems, bet lietuviškais reikalais besidomantiems. Redaguoja Demie Jonaitienė ir Dalia Bulvičiūtė. Prenumeratos kaina 5 dol. metam. Administracijos adresas: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIA E. JUCIŪTĖS KNYGA

Igarkos Naujamiestis. Dokumentinis reportažas iš lietuvių tremtinių gyvenimo Sibire. Irišta į kietus viršelius kainuoja tik 10 dol. Taip pat dar gaunama E. Juciūtės trijų laidų susilaukusi knyga Pėdos mirties zonoje. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridėdama 1 dol. Gaunama Darbininko Spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

"Antras kaimas", Chicagos humoristinės teatro, su nauja programa atvyksta į New Yorką ir spalio 9 vaidina Kultūros Židinyje. Gi spalio 8 svečiuojasi Hartforde. "Antrą kaimą" pakvietė Darbininko administracija.

Dr. Vytauto Slavinsko ketverių metų mirties sukakties proga bus aukojamos mišios pranciškonų vienuolyno koplyčioje rugpjūčio 27, šeštadienį, 10 v. ryto. Draugai ir pažįstami prašomi vėlionį prisiminti savo maldose.

Bronius Kviklys dalyvavo Europos lietuvių studijų savaitėje, kuri buvo prie Augsburgio, Vokietijoje. Taip pat svečiavosi ir pas vyskupą A. Deksnį Bad Woerishofene. Iš ten atsiuntė sveikinimus Darbininkui.

A. a. Antano Ivaškos atminimui Nekaltai Pradėtos Marijos seselėm Putname 100 dol. auką skiria Kurapkų šeima — Matilda ir Vaclovas Kurapka, Aldona (Kurapkaitė) ir Richard Stanton, Antano krikšto sūnus Linas V. Kurapka.

Dail. Vytautas Ignas prie savo namų nupuolė nuo laiptų ir susilaužė du šonkaulius. Paguldytas ligoninėje.

Kun. Juozas Margis, marijonas, Rosario lietuvių parapijos klebonas, dalyvavo Argentinos lietuvių delegacijoje Pasaulio Lietuvių Seime Chicagoje. Užsukęs į New Yorką, aplankė pranciškonų vienuolyną, Lietuvių Religinę Šalpą ir Darbininko įstaigą.

Solistės Lionės Jodytės — Mathews koncertas įvyks rugsėjo 18, sekmadienį, 2:30 val. popiet Lincoln Centro Alice Tully Hall patalpose. Programoje lietuvių ir tarptautinių kompozitorių kūrinių. Šiam istoriniam koncertui bilietai jau parduodami Alice Tully Hall kasoje nuo rugpjūčio 17. Kainos: 12, 8 ir 5 dol. Akomponuoja pianistas Thomas H. Mothersole. Visi iš anksto rezervuokime šią sekmadienio popietę lietuviškosios solistės koncertui garsiaame Lincoln Centre.

KULTŪRINIAI RENGINIAI

pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte

Lietuviškoji pranciškonų vasarvietė šiu metų sezoną pradėjo liepos 2, baigia rugsėjo 5.

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet yra sudaryta plati ir įvairi kultūrinė programa.

Liepos 16 buvo literatūros vakaras, kurio programą atliko rašytojas Algirdas Landsbergis ir poetas Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

Liepos 19 buvo dainų vakaras. Dainavo trys žemaitės iš Chicagos: Bronė Stravinskienė, Danutė Varaneckienė, Aldona Underienė. Akomponavo Kazimieras Skaisgiris.

Liepos 24 buvo kamerinės muzikos koncertas. Programą atliko Berklee muzikos kolegijos trijo su kompozitoriumi Jeronimu Kačinsku.

Liepos 31 — solistės Daivos Mongirdaitės koncertas. Jai akomponavo William Smiddy.

Rugpjūčio 4 — vasarvietės choro koncertas. Chorui vadovavo Vytenis Vasyliūnas.

Rugpjūčio 7 — solisto Benediko Povilavičiaus koncertas. Akomponavo Jeronimas Kačinskas.

Išnuomojamas kambarys su baldais moteriai ar vyrui Woodhavene, N.Y. Skambinti 312-847-7306.

Parduodamas dviejų miegamųjų butas - condominium. Seminole, Fl. Gerame stovyje ir prie krautuvių-bankų, kur patogus senesniems žmonėms pasitarnauti. Tel. 1 - 813 596-5438.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

Sveikiname prel. Praną Bulovą, V. Atsimainymo parapijos, Maspeth, N.Y., kleboną, rugpjūčio 8 atšventusj kunigystės 40 metų sukaktį.

D. MONGIRDAITĖS KONCERTAS

(atkelta iš 5 psl.)

rise, Lover come back, One kiss.

Bisui padainavo Oskaro arija iš Verdi "Kaukių baliaus". Dainavo lietuviškai. Publikai dar plojant, solistė pakartojo tą pačią ariją.

Pianistas virtuosas

Lietuviškai publikai dar nepažįstamas šis šaunus pianistas William Smiddy. Koncertuoja nuo 7 metų savo amžiaus, yra apkeliavęs didžiuosius pasaulio miestus, grojęs su garsiais orkestrais. Bet pasaulio garbė ir koncerto salės jam pabodo, jis pasitraukė į vienuolyną, norėdamas dabar ne pianinu groti, bet savo siela skambinti naujas giesmes Dievo garbei. Tai jaunas vaikas, gražiai nauagęs, kukliai laikosi scenoje, bet turi visas gražias scenos žmogaus manieras, moka nusilenkti, nustelbia solistės. Akomponuodamas niekur neužforsavo ir ne-

pademonstravo savo galios, nors visur jautė jo puikų meistriskumą ir puikų muzikinį pajautimą.

Jis nesibrangina, bet šis instrumentas ant scenos buvo jo stiliui ir jo pomėgiams per mažas.

Koncertui vadovavo Elena Vasyliūnienė. Ji apibūdino trumpai pačius kūrinius ir kiek plačiau pristatė pianistą. Ji ir vedė deribą, kad pianistas solo paskambintų. Pianistas nesididžiavo ir paskambino pradžioje Chopino polonezą. Dar publikai plojant ir neleidžiant nuo instrumento pasitraukti, jis paskambino čigonų šokį iš Bizet operos Carmen.

Abu kūriniai didelio tempo ir reikalauja geros technikos. Ir jis paskambino virtuoziškai. Kaip tie dalykai būtų skambėję grojant koncertiniu pianinu?!

Po koncerto Tėv. Jurgis Gailiūšis, vienuolyno viršininkas, surengė jaukias vaišes visiem koncerto dalyviams. Pavaišino vynu, pyragaičiais. Visi turėjo progos pasikalbėti, vėliau net pasišokti. Vasarotojas inž. Vytautas Eikinas iš Bostono atsinešė puikų akordeoną ir gražiai pagrojo šokių muziką. Kitas inžinierius iš Bostono, Juozas Rasy, bibliotekoje surengė jaukų priėmimą su šampanu solistei Mongirdaitei pagerbti, pakviėdamas vienuolyno viršininką ir keletą svečių. Biblioteka turi savo jaukią atmosferą, — puikūs paveikslai, knygos, puikūs baldai — visai tai maloniai ir kultūringai nuteikia. (p.j.)

MALDININKŲ KELIONĖ— MANIFESTACIJA UŽ KENČIANČIĄ — KOVOJANČIĄ LIETUVĄ

Shrine of the North American Martyrs, Auriesville, N.Y. Exit No. 27 — New York State Thruway Sekmdienį, 1983 rugpjūčio 28

1 val. Marijonos Skabeikiėnės paskaita:

"Lietuvos kovojanti Bažnyčia"

2 val. Kryžiaus Kelias iš Kronikos ir Sibiro maldaknygės

4 val. Koncelebracinės mišios lietuviškai

Pamokslą sako kun. K. Pugevičius

Vietą autobuse galima užsisakyti pas Marytę Šallins Telefonas 212 296-2244

Organizuoja Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa 351 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207 Telefonas 212 647-2334